

BISKUPSTVÍ BRNĚNSKÉ

Výroční zpráva

2016

BISKUPSTVÍ BRNĚNSKÉ

Výroční zpráva

2016

OBSAH

Základní údaje o organizaci	4
Úvodní slovo diecézního biskupa	5
Mozaika akcí roku 2016	6
Úkony duchovní správy za rok 2015	7
Pastorace a vzdělávání	8
Katecheti a náboženské vzdělávání dospělých	13
Úvodní slovo pomocného biskupa	17
Církevní školství	18
Péče o rodiny	22
Péče o seniory	28
Péče o mládež	32
Specifické formy pastorace	35
Charita	38
Diecézní církevní soud a Akademie kanonického práva	40
Kultura a památky	43
Internetové prezentace	54
Stavební akce	58
Fond na podporu kněží a pastorace	61
Hospodaření brněnské diecéze	65
Základní kontakty	69

Základní údaje o organizaci

Biskupství brněnské

Petrov 269/8
601 43 Brno
IČ: 00445142, DIČ: CZ00445142

Kontaktní údaje:

tel.: 533 033 111
e-mail: brno@biskupstvi.cz
web: www.biskupstvi.cz

Bankovní spojení:

číslo účtu 1341625329/0800
Česká spořitelna, a. s.

Právní forma:

Biskupství brněnské je zapsáno v Rejstříku evidovaných právnických osob na Ministerstvu kultury ČR pod číslem ev. 8/1-06/1994 v souladu s § 20 zákona č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech.

Statutární zástupci:

Mons. ThLic. Vojtěch Cikrle, diecézní biskup brněnský
Mons. Mgr. Jiří Mikulášek, generální vikář

Založení Biskupství brněnského

Založení Biskupství brněnského je spjato s církevními reformami Marie Terezie, které v sedmdesátých letech 18. století radikálně zasáhly do života církve v celé habsburské monarchii. Na přímý podnět císařovny Marie Terezie a na základě buly papeže Pia VI. bylo roku 1777 povýšeno olomoucké biskupství na arcibiskupství a na jihozápadě Moravy došlo k založení biskupství nového, se sídlem v Brně. Stalo se tak 5. prosince 1777.

Úvodní slovo diecézního biskupa

Milí přátelé,

rok 2016 jsme prožívali především jako mimořádný Svatý rok milosrdenství, který 8. prosince 2015 zahájil v Římě papež František otevřením Svaté brány v bazilice sv. Petra ve Vatikánu. Svatý rok milosrdenství se slavil nejen v Římě, ale i ve všech místních církvích. Papež František nabídl možnost otevřít Svatou bránu v jednotlivých diecézích, a to především v katedrálách, ale také v dalších významných svatyních. V naší diecézi bylo těchto bran celkem pět: v katedrále sv. Petra a Pavla, v kostele sv. Anny v Žarošicích, v kostele Panny Marie Karmelské v Kostelním Vydří, v kostele sv. Kříže ve Znojmě a v bazilice Nanebevzetí Panny Marie a sv. Mikuláše ve Žďáru nad Sázavou. K poutím ke Svatým branám se vypravili desetitisíce poutníků s prosbami i díky a z jejich následného svědectví vím, že pro mnohé se stal Svatý rok milosrdenství velkou šancí i příležitostí, že byl velkým darem.

V roce 2016 byly také vyslyšeny naše prosby za nového pomocného biskupa, kterým byl papežem Františkem 21. května jmenován Mons. Mgr. Ing. Pavel Konzbul, Dr. Do jeho kompetence bylo svěřeno církevní školství v brněnské diecézi a péče o biskupskou kurii.

Děkuji Vám všem, kteří žijete a pracujete na území brněnské diecéze, za Vaši službu i za modlitby, za nezištnou pomoc ve farnostech.

Děkuji kněžím a jáhnům za jejich obětavou službu pro Boha na místě, kam byli povoláni.
Děkuji za podporu činnosti a aktivit místní církve všem dárcům, dobrodincům a sponzorům.
Děkuji všem za příkladný křesťanský život, za modlitby a oběti přinášené pro růst Božího království.
Ze srdce žehná

Vojtěch Cikrle
diecézní biskup brněnský

Mozaika akcí roku 2016

V březnu obohatil expozici Diecézního muzea na Petrově gotický deskový obraz Madona z Veveří, který byl vrácen farnosti Veverská Bítýška v rámci majetkového narovnání církví a státu.

V den slavnosti diecézních patronů sv. Petra a Pavla (29. června) byl v katedrále na Petrově vysvěcen nový pomocný brněnský biskup Mons. Mgr. Ing. Pavel Konzbul, Dr.

V červnu proběhla i další svěcení - jáhenské svěcení přijal jeden kandidát, řady duchovních se rozrostly o čtyři novokněze.

Ve dnech 25. až 31. července proběhly Světové dny mládeže s papežem Františkem, kterých se v Krakově zúčastnilo přes 1600 mladých lidí z brněnské diecéze. Svatý rok milosrdenství byl v Brně ukončen uzavřením Svaté brány v katedrále 13. listopadu 2016.

K dalším významným událostem na území brněnské diecéze patřilo v říjnu Plenární zasedání České biskupské konference ve Vranově u Brna a X. celostátní katechetický kongres v Třešti.

Své 130. výročí založení oslavila v prosinci Kongregace Milosrdných sester sv. Františka pod ochranou Svaté rodiny, která sídlí v Brně v Grohově ulici. Dvacáté páté výročí působení v brněnské diecézi si v roce 2016 připomněly Učednice Božského Mistra, které na Kapucínském náměstí v Brně vedou prodejnu liturgických předmětů.

V prosinci byla v katedrále slavena pontifikální bohoslužba s poděkováním za osmdesáté narozeniny Svatého otce Františka i za 12. diecézního biskupa Mons. Karla Skoupého, od jehož narození uplynulo sto třicet let.

Úkony duchovní správy za rok 2016

děkanství	svátosti				pohřby	kněží v činné službě	nedělní bohoslužby	
	křty	biřmování	první sv. přijímání	sňatky			počet*	účast*
exemptní farnost	86	111	9	52	6	12	11	1 025
blanenskéé	201	38	96	70	231	10	32	3 052
boskovické	218	43	134	65	238	13	31	4 105
brněnské	813	107	382	198	567	75	98	14 970
břeclavské	168	60	100	80	236	10	22	3 252
hodonínské	363	58	164	91	326	16	43	6 663
hustopečské	181	59	96	48	184	10	31	3 073
jihlavské	169	43	74	57	193	12	39	3 609
mikulovské	108	2	9	27	89	7	23	910
modřické	271	50	166	86	263	15	42	5 018
moravskobudějovické	157	27	92	49	191	13	32	2 675
moravskokrumlovské	114	20	61	30	164	11	36	2 173
rosické	149	75	77	42	165	11	29	2 703
slavkovské	208	76	73	55	199	17	40	2 801
telčské	164	50	64	57	146	16	38	2 759
tišnovské	233	35	101	56	229	10	29	3 048
třebíčské	280	61	112	89	289	16	47	4 875
velkomeziříčské	279	34	180	90	230	12	27	5 150
vranovské	78	0	20	8	61	6	24	696
znojenské	199	4	61	65	195	18	45	1 965
žďárské	370	49	208	117	292	19	44	6 785
celkem	4 809	1 002	2 279	1 432	4 494	329	763	87 310

*průměrné údaje, zaokrouhleno

Pastorace a vzdělávání

Pastorační středisko (PS) brněnské diecéze se ve své činnosti zaměřuje především na realizaci formačních kurzů i kurzů pro vzdělávání kněží a pastoračních pracovníků ve farnostech, připravuje však i jiné formy vzdělávání pro nejširší vrstvy křesťanů a je nositelem řady internetových projektů.

Přehled hlavních aktivit Pastoračního střediska v roce 2016

Realizace webových stránek

<http://brno.biskupstvi.cz/pastorace/>

Internetové stránky Pastoračního střediska zveřejňují informace nejen o aktuálním dění v oblasti pastorační a církevního školství, ale také nabídku vzdělávání. V období adventu jsou zde k dispozici příslušné denní texty vydávané brožury Průvodce adventem.

Příprava, realizace a pokračování diecézního biblického programu VEZMI A ČTI

Pastorační středisko prostřednictvím webových stránek www.vezmiacti.cz realizovalo biblický program Vezmi a čti. Byl zahájen v roce 2009 a byl plánován do roku 2012. Pro velký zájem čtenářů však pokračoval dalším tříletým nedělním cyklem (A, B, C). Materiál vytvořený během šesti let je i nadále dostupný na webu. Další pokračování od září 2016 přináší kratší nedělní zamyšlení „K tématu neděle“, kde krátké texty různých autorů nabízejí podněty k aplikaci Božího slova. Web tedy i nadále může být využit jako příprava k bohoslužbě slova pro jednotlivé neděle a chce být i nadále podporou četby Bible.

Příprava a realizace osmého ročníku projektu Noc kostelů

Během Noci kostelů 10. června 2016 se v České republice již po osmé otevřely brány kostelů a modliteben. Na území brněnské diecéze ve 162 kostelech, sborech, modlitebnách a duchovních centrech přivítali organizátoři na 130 000 návštěvníků, pro které připravili téměř 1 100 programů.

Projekt má ekumenický charakter, na jižní Moravě se pravidelně zapojují další církve, jejichž spolupráce je velmi obohacující. Výrazný podíl na dobré informovanosti veřejnosti mají již tradičně webové stránky www.nockostelu.cz a také žádaná informační brožura, která v roce 2016 přinesla informace o téměř 400 programech padesáti zapojených míst města Brna a okolí. V celé České republice bylo do projektu zapojeno více než 1 400 míst, která zaznamenala na půl milionu návštěvnických vstupů.

Příprava a realizace projektu Křesťanské Vánoce 2016

Již pátým rokem mohly farnosti a sbory v rámci brněnské diecéze prezentovat své adventní a vánoční programy na společných stránkách www.krestanskevanoce.cz. Úkolem Pastoračního střediska byla administrace webu, koordinace a podpora spolupráce jednotlivých zapojených míst. V rámci tohoto projektu byly vydány a distribuovány zdarma propagační tiskoviny

(letáky A3 a A4), v rámci brněnského děkanství byla vydána propagační brožura, tentokrát s názvem Křesťanský advent a Vánoce. Přinesla informace o adventních i vánočních programech 44 míst Brna a okolí. Vybrané brněnské kostely připravily zvláště pro dětské návštěvníky zajímavou novinku – vánoční hru s názvem „Sestav si svůj betlém“, zástupci brněnských církevních škol vystoupili s hudebním programem na Vánocích ve Vaňkovce 2016 a Biskupství brněnské bylo též přizváno ke spolupráci na Brněnských Vánocích, které se již tradičně odehrávají na náměstí Svobody. Do projektu Křesťanské Vánoce se v roce 2016 v brněnské diecézi zapojilo 65 kostelů s nabídkou téměř 650 programů, v rámci celé České republiky šlo o 153 kostelů s více než 1 500 programy.

Příprava a realizace projektu „Den církevních škol“

Pastorační středisko realizovalo ve spolupráci s brněnskými církevními školami, domovy mládeže, Křesťanskou pedagogicko-psychologickou poradnou Brno a s mimo-brněnskými subjekty – Mateřskou školou Karolínka Slavkov a Katolickým gymnáziem Třebíč nový společný projekt – „Den církevních škol“. Tento veletrh ukázek ze života a činnosti zúčastněných zařízení proběhl 21. září 2016 v Brně v parku na Moravském náměstí. Den církevních škol nabídl i bohatý program

v doprovodném stanu: SOCIOPOINT s prezentačními panely a informacemi o činnosti jednotlivých subjektů, BIOPOINT s ukázkami první pomoci, resuscitace a měření tlaku zájemcům se základním poradenstvím, PSYCHOPOINT – orientační měření lateralit s možností rozhovoru s psychologem a SPIRITOPPOINT s nabídkou rozhovoru s knězem či řeholnicí. Akci provázelo také pouliční vystoupení muzikantů z CDM Petrinum, kteří v centru Brna zvali kolemjdoucí na hlavní program na Moravském náměstí. Biskupství brněnské převzalo službu koordinátora projektu a značný zájem přichodí veřejnosti je povzbuzením pro všechny zúčastněné k uspořádání dalších ročníků akce.

Vzdělávání

Tři dny křesťanské spirituality

Tradiční a vyhledávaná akce „Tři dny křesťanské spirituality“ se uskutečnila ve dnech 29. dubna až 1. května 2016 ve spolupráci s Karmelitánským nakladatelstvím a Diecézním centrem mládeže. Přednášejícím byl slovenský kněz Marian Kuffa. Veřejná páteční přednáška se konala tentokrát v katedrále sv. Petra a Pavla a tamtéž proběhla také sobotní celodenní rekolekce se třemi přednáškami zakončená mší svatou a následnou autogramiádou. V neděli akce vyvrcholila slavením bohoslužby v kostele sv. Michala v Brně.

Biblický kurz

Již čtrnáctý ročník Biblického kurzu se věnoval Knize Žalmů a Markovu evangelium. Přednášejícími lektory byli biblisté ThLic. Stanislav Pacner, Th.D. a doc. Dr. Petr Mareček, Th.D. Kurzu absolvovalo asi 120 účastníků.

Kurz Služba ve farnosti

Kurz Služba ve farnosti probíhal od ledna do března v Brně na Petrově. Otvírá se jednou za dva roky, navazuje na kurz teologický a je určen těm, kteří slouží nebo budou sloužit ve farnostech při podávání sv. přijímání, návštěvách nemocných s eucharistií, vedení bohoslužeb slova bez kněze, vedení Denní modlitby církve, modlitby růžence, křížové cesty, malého společenství apod. Čtyři sobotní vzdělávací setkání absolvovalo 53 účastníků.

Pomůcky a publikace

V roce 2016 vydalo Pastorační středisko tyto publikace:

Průvodce adventem 2016 – náklad 14 500 kusů, počtvrté též v mobilní aplikaci Android.

Pravidelně byly denní úryvky po celý Advent zveřejňovány na webových stránkách Pastoračního střediska.

Křesťanský advent a Vánoce 2016 – náklad 15 000 kusů. Propagační brožura s nabídkou adventních a vánočních programů 44 zapojených míst Brna a okolí.

Velké množství tiskových materiálů pro Noc kostelů 2016, informační brožura (náklad 27 500 kusů) s programovou nabídkou 50 zapojených míst Brna a okolí.

Spolupráce na projektech

- Spolupráce na přípravě 13. Diecézní pouti rodin, pořádané 27. srpna 2016 CRSP ve Žďáru nad Sázavou
- Spolupráce při ukončení Kurzu pro spolupracovníky ve farnosti ve Žďáru nad Sázavou
- Spolupráce na přípravě a realizaci Rodinné pouti 3. dubna 2016 ve Vranově u Brna
- Spolupráce při pokračování Alfa-kurzů v Brně a okolí

Katecheti a náboženské vzdělávání dospělých

Činnost Diecézního katechetického centra (dále DKC) se v roce 2016 zaměřovala na péči o náboženské vzdělávání dospělých, základní i permanentní formaci katechetů, na evidenci katechetů a učitelů náboženství v diecézi, na vydávání Katechetického věstníku, podporu katecheze a výuku náboženství ve farnostech skrze nabídku pomůcek a programů, na odborné konzultace a řešení problémů. Prostřednictvím projektu Vstupy do škol byla nabízena školám témata související s křesťanstvím a jeho hodnotami.

Výuka náboženství a katecheze

V roce 2016 navštěvovalo v brněnské diecézi farní katecheze asi 1360 předškolních dětí a 2350 dětí školního věku. Výuku náboženství na veřejných školách navštěvovalo 9630 žáků. Systematické katecheze pro dospělé se účastnilo ve svých farnostech 1820 lidí. Kromě kněží a jáhnů se katechezi a výuce náboženství věnovalo asi 350 laiků, kteří byli pověřeni k této službě kanonickou misí.

DKC uspořádalo již tradiční kurz Katecheta (od října 2015 do června 2016), který si klade za cíl poskytnout základní vědomosti z katecheticko-pedagogických oborů, informovat o zásadách pastorační práce s lidmi ve farnostech (zvláště s dětmi školního věku) a předat informace o různých sférách pastorační práce ve farnosti. Kurz dále nabízí vhled do služby katechety v diecézi

a poskytuje přehled o stávajících pomůckách, materiálech a legislativě týkající se katecheze a náboženské výuky. Kurzisté se tak seznámí s následujícími obory: katechetika, didaktika, pedagogika, psychologie, pastorální teologie a duchovní život. Pomocí praktických workshopů mají možnost vyzkoušet si základní katechetické metody.

Kurz Katecheta úspěšně dokončilo 62 účastníků, kteří 21. května 2016 po slavnostní mši svaté v brněnské katedrále obdrželi Osvědčení o absolvování z rukou generálního vikáře Mons. Jiřího Mikuláška.

Permanentní vzdělávání katechetů

Během roku také probíhala tradiční formační setkání pro katechety. P. Mgr. Libor Všetula, SDB se zaměřil ve své přednášce na Využití krátkých videí z Youtube v katechezi, Mgr. Jitka Šebková přinesla praktické náměty pro práci s pomůckou Obrazy života – život v obrazech, Mgr. Markéta Dobiášová nabídla Rady a tipy pro práci s dětmi ADHD. Celodenní seminář, který vedl P. Mgr. Jiří Kaňa spolu s dalšími lektory, se věnoval Katechezi dětí v předškolním věku.

Boží milosrdenství – téma roku

Témata, kterými se DKC důrazněji věnovalo, souvisela především se Svatým rokem milosrdenství, který vyhlásil papež František od slavnosti Panny Marie, počaté bez poskvrny prvotního hříchu (8. prosince 2015) do slavnosti Ježíše Krista Krále (20. listopadu 2016).

Tématu milosrdenství se tak věnovaly projekty „Milosrdenství proměňuje svět“ pro období adventu 2015 a „Brána milosrdenství“ pro postní dobu 2016.

Smyslem adventního programu bylo prožít ve farnosti společně s dětmi advent jako dobu, během níž objevujeme Boží milosrdenství a sami se stáváme cestou, po níž Boží milosrdenství přichází do „našeho světa“, ke všem lidem.

Cílem námětu pro postní dobu bylo objevovat a šířit Boží milosrdenství v našich životech. Děti zdobily symbolickou bránu, poznávaly hlouběji texty postních nedělí cyklu C a skutky duchovního milosrdenství.

V závěru Svatého roku milosrdenství byla v brněnské katedrále sv. Petra a Pavla uspořádána výstava některých děl, která se inspirovala výše uvedenými náměty.

Katechetický věstník – již 25. ročník

Na téma Milosrdenství byl ve školním roce 2015-16 také zaměřen Katechetický věstník, který slouží již od roku 1990 pro podporu katecheze a výuky náboženství ve farnostech. Současně představuje spojovací článek mezi biskupstvím, zastoupeným DKC, a jednotlivými katechizujícími ve farnostech brněnské diecéze. Slouží k předávání aktuálních informací a pro katechetickou inspiraci.

Pomůcky pro katechezi

S tématem milosrdenství souvisely některé nově vydané pomůcky. Velmi žádanou se stala záložka se symboly skutků tělesného a duchovního milosrdenství. O záložku byl velký zájem z mnoha farností celé republiky. Shrnutí námětů a inspirací na téma milosrdenství přinesla brožurka Skutky milosrdenství. Z dalších pomůcek pro podporu katecheze ve farnostech vydaných v roce 2016 jmenujme: vysvědčení z náboženství, samolepky s různými tématy, brožurku Kdo to ví, odpoví, 100 otázek z náboženství, Malý průvodce postní dobou s aplikací pro Android a kartička s modlitbou růžence.

Webové stránky – žádaná a využívaná inspirace

DKC pravidelně aktualizuje své webové stránky <http://brno.biskupstvi.cz/kc>, kde jednak předává informace a pozvánky k přednáškám, seminářům,

školením a setkáním, jednak nabízí tematické materiály a kopírovatelné předlohy. Hojně využívaná je především stránka „Tematické náměty pro inspiraci“.

Vstupy do škol

DKC pokračovalo v realizaci projektu Vstupy do škol. Jeho cílem je představovat ve školách – převážně základních – témata spojená s křesťanstvím, přiblížit žákům a studentům poselství křesťanských svátků a seznámit je s významnými postavami křesťanství. DKC nabídlo ve školním roce 2015-2016 lektorské semináře a výukové programy k tématům Poselství křesťanských Vánoc I a II, Poselství křesťanských Velikonoc I a II, Cyril a Metoděj – historie a současnost, Bible – víc než kniha. Vstupům do škol se věnovali kněží, katecheté, pastorační asistenti a věřící pedagogové z různých farností brněnské diecéze. Ti se před vstupem do výuky účastnili lektorských seminářů organizovaných Diecézním katechetickým centrem. Všechny výukové programy, které byly na seminářích představeny a předány lektorům, mají akreditaci MŠMT ČR v systému Dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP). Ve školním roce 2015-16 bylo vyškoleno 89 lektorů a výukových programů se účastnilo asi 8000 dětí (osloveno bylo přes 80 škol).

Životní výročí otce biskupa Vojtěcha

Diecézní biskup Vojtěch Cikrle oslavil v tomto roce 70. narozeniny. DKC oslovilo všechny katechety s kanonickou misí, aby se za otce biskupa se svěřenými dětmi pomodlili. Jako výraz modlitby a spojení s biskupem a diecézí, vyrobily děti za každou skupinu v náboženství papírové květy, z nichž jsme s pomocí floristky Ing. Pavly Plevové vytvořili pro otce biskupa kytici, která mu byla předána.

Tradiční pouť rodin

DKC se rovněž podílelo na organizaci poutě rodin ve Žďáru nad Sázavou, kde přispělo k tématu „Láska je radost“ svou aktivitou určenou všem účastníkům. Rodiny nebo jednotlivci vlepovali k srdci paprsky jako symbol toho, že oni chtějí být těmi, skrze něž se milosrdenství a láska se šíří do světa. V závěru pouti bylo takto vzniklé dílo předáno novému brněnskému pomocnému biskupovi Mons. Pavlu Konzbulovi.

Úvodní slovo pomocného biskupa

Již od útlého dětství se učíme, jak uspět ve světě nemilosti, který je kolem nás. Ranní ptáče dál doskáče. Bez práce nejsou koláče. Co sis zaplatil, to dostaneš. Nic není zadarmo atd. Sociologové znají teorii o zrcadlovém formování osobnosti – staneš se tím, co si o tobě myslí nejdůležitější člověk tvého života. Pro křesťana by tím nejdůležitějším měl být Ježíš Kristus a ten nám celým svým životem naznačuje, že žijeme ve světě milosti. Boží milost znamená, že nemůžeme učinit nic pro to, aby nás Bůh miloval víc. Současně platí i opak, neexistuje nic, co by ho mohlo přimět k tomu, aby nás miloval méně. Tato skutečnost nás zve ke svobodě a současně k odpovědnosti.

Katolická škola by měla nabízet to nejlepší, co má, a vést k tomu i svoje žáky a učitele. Pak se budou naplňovat i slova z Talmudu: „Mnohému jsem se naučil u svých učitelů, ještě více u svých druhů, ale nejvíce u svých žáků.“

Doufejme, že se to našim školám alespoň trošku podařilo.

Pavel Konzbul
pomocný biskup brněnský

Církevní školství

Biskupství brněnské bylo doposud zřizovatelem čtyř škol: Biskupského gymnázia Brno a mateřské školy, Katolického gymnázia Třebíč, Křesťanské základní školy Jihlava, Střední odborné školy sociální u Matky Boží Jihlava, a dvou školských zařízení Církevního domova mládeže (dále CDM) Petrinum a Křesťanské pedagogicko-psychologické poradny (dále KPPP) Brno. Koncem roku 2016 se v nich vzdělávalo 80 předškolních dětí, 236 žáků základní školy a 1353 středoškoláků. CDM Petrinum se stal přechodným domovem pro 123 studentů. Služeb KPPP Brno v roce 2016 využilo téměř 500 klientů, převážně rodičů se svými dětmi, kterým bylo poskytnuto více než 1 350 konzultací a odborných vyšetření.

Od 1. září 2016 zahájila svou činnost nová dvoutřídní Mateřská škola Jabula v Moravských Budějovicích s kapacitou 50 dětí, Biskupství brněnské ji vybudovalo nákladem 18 miliónů Kč. Název MŠ odkazuje na osobnost mladého kněze P. Jana Buly, který pocházel z nedalekého Lukova a který byl v tzv. babickém procesu komunistickou diktaturou umučen. Další ochránce nové školy, Svátá rodina nazaretská, je ztvárněna mozaikou na průčelí budovy. MŠ pracuje podle pedagogiky

Franze Ketta zaměřující se na celistvý rozvoj dětské osobnosti včetně jejího duchovního rozměru.

Zájem o studium na církevních školách v rámci diecéze je značný, např. na Biskupském gymnáziu Brno, které poskytuje vzdělání již 26 roků, je každoročně přijat každý třetí uchazeč, mateřská škola při tomto gymnáziu vykazuje také několikanásobný převis zájmu rodičů a jihlavská základní škola, která umožňuje i vzdělávání dětí s nejrůznějšími handicap, je vyhledávaná rodičovskou veřejností celého regionu.

Kvalita vzdělávání, výchovné zaměření a celková atmosféra církevních škol v rámci diecéze je přínosem a obohacením všech zúčastněných: dětí, žáků a studentů i jejich vyučujících. Pro věřící žáky (i z nekatolických církví) tyto školy umožňují pro jejich růst víry nezbytný kontakt se stejně smýšlejícími vrstevníky a soužití s hledajícími či nevěřícími spolužáky je dobrou příležitostí k vytříbení vlastní víry, životních postojů, klíčových hodnot a též užitečné zpětné vazby. Nevěřící nebo hledající žáci oceňují nadprůměrné vzdělávací nabídky, lidskou a profesní úroveň pedagogů, pozitivnější atmosféru, kultivovanější

vztahy a nabídku duchovních hodnot. I když se církevní školství dlouhodobě potýká s nižším objemem finančních prostředků na mzdové, provozní a zejména investiční náklady, má své nezastupitelné místo ve vzdělávání a výchově mladé generace a je přínosem pro celou naši společnost.

Příležitostí k zajímavým setkáním a vzájemnému obohacení a povzbuzení ve víře je tradiční Rodinná pouť církevních škol na Vranov u Brna, která se v roce 2016 - ve Svatém roce milosrdenství - uskutečnila právě v neděli Božího milosrdenství 3. dubna. Pro více než 150 účastníků ji připravilo Pastorační středisko brněnské diecéze ve spolupráci s Centrem pro rodinu a sociální péči, s Cyrilometodějskou církevní základní školou Brno, s Mateřskou školou při Biskupském gymnáziu Brno a s Křesťanskou mateřskou školou Karolínka ve Slavkově u Brna. Zejména rodiny s dětmi využily nabídku společného putování z Lelekovic se soutěžními úkoly pro jednotlivé věkové kategorie. Po mši v Duchovním centru ve Vranově následovala další programová nabídka – dětská katecheze, společná modlitba rodin a divadelní představení, tentokrát v podání dramatického kroužku CMCZŠ Lerchova.

Den církevních škol

Brněnské biskupství spolu s dalšími subjekty uspořádalo 21. září 2016 v Brně na Moravském náměstí poprvé Den církevních škol – veletrh ukázek ze života a činnosti církevních škol s vystoupením absolventského hudebního uskupení Schola brněnské mládeže a s koncertem písničkáře Pavla Helana. Nedílnou součástí akce byl i bohatý doprovodný program: rozhovory se zajímavými hosty, svědectví účastníků Světových dnů mládeže v Krakově, ukázky první pomoci a resuscitace, měření tlaku a laterality, možnost rozhovoru s psychologem i nabídka rozhovoru s knězem či řeholnicí. Značný zájem příchozí veřejnosti je povzbuzením všem pořadatelům k uspořádání akce i v následujících letech.

Pastorační středisko brněnské diecéze se snaží přispívat a koordinovat spolupráci všech církevních škol regionu. Probíhají pravidelná setkání se zástupci škol ostatních zřizovatelů v rámci katolické církve, rozvíjí se spolupráce také s brněnskou Evangelickou akademií.

Přehled církevních škol a školských zařízení, jejichž zřizovatelem je Biskupství brněnské

GYMNÁZIA

Biskupské gymnázium Brno a mateřská škola

Barvičova 85, 602 00 Brno, tel. 543 429 101, <http://www.bigy.cz>

Katolické gymnázium Třebíč

Otmarova 22, 674 01 Třebíč, tel. 568 840 547, <http://kgtrebic.cz>

STŘEDNÍ ŠKOLY

Střední odborná škola sociální U Matky Boží Jihlava

Fibichova 67, 586 01 Jihlava, tel. 567 303 782, <http://www.sosmb.ji.cz>

ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Křesťanská základní škola Jihlava

Adresa: náměstí Svobody 3, 586 01 Jihlava, tel. 567 309 565, <http://www.krestanka.cz>

MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola při Biskupském gymnáziu Brno

Barvičova 85, 602 00 Brno, tel. 603 270 223, <http://www.bigy.cz>

Mateřská škola Jabula Moravské Budějovice

Komenského 1729, 676 02 Moravské Budějovice, tel. 734 686 237, <http://www.msjabula.cz>

DOMOVY MLÁDEŽE A DALŠÍ STŘEDISKA

Církevní domov mládeže Petrinum

Veveří 15, 602 00 Brno, tel. 541213 064, 602 506 485, <http://www.petrinum.cz>

Křesťanská pedagogicko-psychologická poradna Brno

Veveří 462/15, 602 00 Brno, tel: 739 450 034, <http://kpppb.cz>

Hospodaření církevních škol a školských zařízení zřízených Biskupstvím brněnským v roce 2016

výnosy v Kč	
dotace	133 421 000
dary	2 669 000
nájemné apod.	25 181 000
ostatní	6 363 000
celkem	167 634 000

náklady v Kč	
osobní	114 937 000
opravy	1 508 000
ostatní	51 108 000
celkem	167 553 000

Péče o rodinu

Národní centrum pro rodinu

Na území brněnské diecéze sídlí a působí Národní centrum pro rodinu (NCR), jehož zřizovatelem je Česká biskupská konference. Práce NCR vychází z křesťanského pojetí důstojnosti člověka. Jejím cílem je přispívat k prarodinnému klimatu, které motivuje ženy a muže k vytváření kvalitních a stabilních manželských vztahů a které je utvrzuje v odvaze vychovávat optimální počet dětí.

Činnost NCR se v roce 2016 zaměřovala na tyto základní oblasti:

Vzdělávání

- Konference pro preventisty základních škol pořádaná ve spolupráci s ostravským centrem pro rodinu z.s. v Ústí nad Labem a v Karlových Varech na téma „Prevence rizikového sexuálního chování – úkol základního vzdělávání“.
- Patnáctý ročník mezinárodní konference o rodinné politice pořádané ve spolupráci s Výborem pro zdravotnictví a sociální politiku Senátu Parlamentu ČR s názvem „Průsečíky generací z pohledu rodinné politiky“. Výstupy z konference zveřejnil odborný časopis Fórum sociální politiky a jsou k dispozici na www.rodiny.cz.
- Seminář v Poslanecké sněmovně PČR věnovaný klíčovému problému současné rodinné politiky:

„Rovnost příležitostí z pohledu rodinné politiky“. Na semináři vystoupila s referátem i ředitelka NCR. Výstupy jsou k dispozici na www.rodiny.cz.

- Zpracována souhrnná informace pro ženy na rodičovské dovolené vycházející ze vzdělávacích materiálů NCR a rozeslána organizacím, které s touto cílovou skupinou pracují.
- Vystoupení na konferencích a seminářích:
 - zahájení kurzu ANIMARO
 - seminář europoslankyně Michaely Šojdrové k rovným příležitostem
 - konference pro dvojčata
 - konference k regionální rodinné politice v Hodoníně
 - kulatý stůl v PSP ČR k lepšímu legislativnímu ošetření zkrácených úvazků

Síťování aktérů rodinné politiky, dialog s orgány veřejné správy, pastorační činnost

- Organizace pravidelných pracovních setkání center pro rodinu a neformální skupiny zástupců prarodinných organizací.
- Koordinace setkání Rady pro rodinu České biskupské konference.
- Příprava podkladů pro revizi Směrnici příprav na svátost manželství v České republice.
- Účast v Odborné komisi pro rodinnou politiku a Odborné komisi pro důchodovou reformu Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky.

Monitoring současného dění a zpracovávání stanovisek NCR k aktuálním otázkám

NCR se v roce 2016 soustředilo na následující témata:

- Diferencované sazby sociálního pojištění – NCR zpracovalo prohlášení na podporu vládního návrhu, který zohledňuje úsilí rodičů vynakládané do výchovy a péče o děti. Prohlášení podepsala Asociace center pro rodinu a další prarodinné organizace.
- Otevírací doba v maloobchodě – iniciativa je součástí práce celoevropské iniciativy European Sunday Alliance.
- Náhradní mateřství – téma, které se několikrát objevilo během zasedání Parlamentního shromáždění Rady Evropy a NCR opakovaně oslovovalo delegáty našeho parlamentu.
- Zákonodárné iniciativy v oblasti rodinné politiky – NCR vytvořilo přehled dění v PSP s cílem lepší informovanosti veřejnosti.
- Rodičovský příspěvek – NCR zpracovalo genezi podmínek pro výplatu příspěvku jako podklad pro kvalifikované rozhodování o jeho další podobě při hlasování o novele zákona o státní sociální podpoře.

Více na www.rodiny.cz

Centrum pro rodinu a sociální péči

Centrum pro rodinu a sociální péči (CRSP) je nezisková organizace, která již od roku 1992 nabízí rodinám programy a služby změřené na podporu hodnot manželství a rodiny ve všech fázích vývoje. CRSP je místem setkávání všech generací, místem, kde jsou děti vítány, rodiče podporováni a senioři ctěni. Zřizovatelem CRSP je Biskupství brněnské.

V rámci své činnosti CRSP nabízí programy a služby pro rodiny a seniory, sociálně aktivizační služby pro seniory, vzdělávání pro odbornou i širokou veřejnost a poradenství. Cílovými skupinami, ke kterým programy a služby směřují, jsou partneři a snoubenci, manželé, úplné a neúplné rodiny s dětmi, rozvedení, rodiny s hyperaktivními a neklidnými dětmi, pěstounské rodiny, senioři a odborníci (sociální pracovníci, pedagogové, pracovníci s rodinami apod.).

V roce 2016 se podařilo udržet a rozvinout nabídku programů, aktivit a služeb, které jsou i nadále poskytovány ve vysoké kvalitě ke spokojenosti klientů.

Tradičně se podařilo ve spolupráci s Biskupstvím brněnským a farnostmi ve Žďáru nad Sázavou zorganizovat již 13. diecézní pouť rodin. Prostory žďárského zámku tak v poslední srpnovou sobotu opět ožily bohatým programem pro celé rodiny. Odhad počtu návštěvníků je cca 2000 osob. Zároveň už počtvrté proběhla v dubnu Rodinná pouť na Vranov, kterou CRSP pořádá ve spolupráci s brněnskými církevními školami a Biskupstvím brněnským. Akce se pomalu dostává do povědomí veřejnosti.

CRSP nabízí širokou škálu programů, z nichž si mohou rodiny vybrat s ohledem na fázi vývoje, ve které se nacházejí, nebo jaké problémy právě

řeší. Nastávající rodiče zde mohou absolvovat kompletní předporodní přípravu, rodiny s malými dětmi mají možnost navštěvovat cvičení rodičů s dětmi. V Kurzu efektivního rodičovství zase rodiče mohou najít podporu a dobrou inspiraci. Dlouhodobě se CRSP věnuje problematice rodin s neklidnými a hyperaktivními dětmi, pro které nabízí setkávání rodičovských skupin, skupinovou práci s dětmi, terénní podporu přímo v rodině a vzdělávání pro rodiče i odborníky. Nedílnou součástí nabídky CRSP jsou také Služby určené pěstounským rodinám, v jejichž rámci je pěstounům poskytována podpora, doprovázení, vzdělávání a také pobytové aktivity a odlehčovací služby.

CRSP ve své činnosti nezapomíná ani na seniory, kterým v rámci sociálně aktivizačních služeb pro seniory nabízí službu „Bok po boku“. Jedná se o individuální a skupinovou spolupráci na podporu aktivního života seniorů, která může probíhat ambulantní i terénní formou v jejich přirozeném domácím prostředí.

Největší událostí nejen roku 2016, ale v celé dosavadní historii CRSP, bylo stěhování organizace do nových prostor. Od února 2016 tak CRSP sídlí ve zrekonstruované budově v ulici Biskupská 7 v Brně. S ohledem na potřeby a spokojenost klientů si však CRSP ponechalo také prostory na bývalé adrese Josefská 1, především kontaktní Family Point a zázemí pro odpolední dětské kluby pro děti na 1. stupni ZŠ.

V průběhu roku 2016 se také podařilo zahrnout do nabídky CRSP nové programy – odpolední dětské kluby pro žáky na 1. stupni základních škol, které většinou z kapacitních důvodů nemohou navštěvovat školní družinu a v době školních prázdnin v průběhu celého školního roku i příměstské tábory. CRSP zajišťuje tři kluby: KERáček s prvky efektivního rodičovství (Brno), Hyperáček pro děti s ADHD (Brno) a Ježeček (Jihlava). V roce 2016 proběhlo pět týdenních příměstských táborů v době letních prázdnin a tři podzimní příměstské tábory.

Pastorační činnost v Centru pro rodinu a sociální péči

CRSP se dlouhodobě věnuje pastoračním programům pro snoubence formou skupinové nebo individuální přípravy na manželství. Doplnjuje tak pestrou nabídku různých forem přípravy na manželství probíhajících v děkanátech nebo v rámci různých náboženských hnutí. Tato příprava nenahrazuje bezprostřední přípravu na svátost manželství s knězem, je její možnou a vhodnou součástí. Vzhledem k vysoké koncentraci vysokoškolských studentů v Brně a zájmu o přípravu na manželství z řad pracujících, jsou přípravy na manželství nabízeny v odpoledních a večerních hodinách. I díky tomu je o přípravu trvalý zájem. V roce 2016 navštěvovalo Kurz přípravy na manželství 39 párů. V roce 2016 se také uskutečnil Výcvikový

kurz pro lektory Kurzu přípravy na manželství a bylo vyškoleny osm manželských párů. CRSP ve spolupráci s DCŽM Mamre v Osové Bítýšce již dvanáct let koordinuje a lektorsky zajišťuje víkendové nebo večerní kurzy partnerství. Ty jsou určeny pro páry, které hledají způsob, jak dobře prožívat období známosti a jak se připravovat na manželství. V roce 2016 prošlo kurzy partnerství 54 osob.

V rámci pastorační činnosti pořádá CRSP již pravidelně duchovní obnovy pro manžele, které probíhají v postní a adventní době. Tyto mají již dlouhou tradici a v roce 2016 se duchovní obnovy zúčastnilo celkem 32 manželských párů, což je o třetinu více než v předešlém roce. Důležitou a velmi potřebnou součástí pastorační činnosti CRSP jsou programy pro rozvedené, díky kterým se podařilo v roce 2016 podpořit 73 osob. Patří sem pravidelná modlitební setkávání rozvedených, postní či adventní duchovní obnova, jednodenní duchovní setkání a diecézní setkání pro rozvedené „Rozvod a život v církvi“.

V roce 2016 se také podařilo udržet dva nové pastorační programy, které byly zařazeny do programové nabídky v roce 2015. Duchovních večerů pro manžele s názvem „Jsme jedno a není nám to jedno?“, kterými v kostele sv. Michala v Brně provází jáhen Mgr. Jan Špilar, se zúčastnilo 340 jednotlivců. Druhým programem jsou pravidelná Setkání rodičů prožívajících ztrátu dítěte, která probíhají jednou za měsíc. V roce

2016 se uskutečnilo deset setkání a účastnilo se jich 18 rodičů. Cílem těchto setkávání je poskytnout rodičům v jejich velmi těžké situaci možnost sdílení v bezpečném prostředí empatie a důvěry.

Na podporu rodinných vztahů CRSP v roce 2016 uspořádalo také dva víkendové pobyty: Otec a syn na téma „Přežít“, kterého se zúčastnilo 24 tatínků a synů, a pobyt „Díky Bohu, že jsi“ pro matky a dcery, jehož se zúčastnilo 14 osob. Během roku 2016 programy CRSP navštívilo nebo využilo jeho služeb celkem 5851 klientů.

Hospodaření Centra pro rodinu a sociální péči v roce 2016

výnosy v Kč	
příjmy od klientů	1 595 000
příjmy nájemné	7 000
dotace	5 336 000
příjmy od státu	1 596 000
příjmy od nadací	2 000
dary	2 138 000
jiné	149 000
celkem	10 823 000

náklady v Kč	
materiál	554 000
osobní	8 571 000
služby	2 590 000
ostatní	638 000
celkem	12 353 000

Podrobné informace v samostatné výroční zprávě CRSP na <http://www.crsp.cz/index.php/dokumenty-crsp/vyrocní-zpravy>

Péče o seniory

Demografická situace i zájem o akce pořádané Brněnskou akademií třetího věku v roce 2016 v brněnské diecézi vedly k rozšíření péče o soby vyššího věku.

Vzdělávání seniorů

V roce 2016 probíhaly v Brně dva vzdělávací kurzy zaměřené na přípravu na stáří, na jejichž pořádání se podílely Biskupství brněnské a Brněnská akademie třetího věku: Zdraví je dar a Spirituální dimenze člověka. Kurzy se uskutečnily pod záštitou vedoucí Odboru zdraví Magistrátu města Brna MUDr. Zory Proskové a na jejich pořádání se podařilo získat dotace Krajského úřadu Jihomoravského kraje a Magistrátu města Brna.

V kurzu Spirituální dimenze člověka nejvíce zaujala témata Farnost jako společenství (Mons. Jiří Mikulášek), Ohlédnutí za Svatým rokem milosrdenství (biskup Mons. Vojtěch Cikrle), Proroci Starého zákona (ThLic. Stanislav Pacner), Historická fakta a Nový zákon (doc. Petr Mareček), Jak vnímat transcendenci u Václava Havla (dr. František Schildberger) a Zpráva o ukřižování Krista očima lékaře a kněze (MUDr. Karel Rozehnal). Zájem vzbudily také přednášky

s problematikou lékařské etiky (prof. Květoslav Šipr), psychologie (prof. Vladimír Smékal) a historie (prof. Jiří Šrámek). Za úspěch je možno považovat získání přednostů klinik i dalších čelných představitelů brněnské medicíny pro přednášky kurzu Zdraví je dar. Přednášeli prof. M. Souček, prof. P. Weber, prof. J. Špinar, prof. J. Vítovec, doc. M. Blaha a další. V každém z obou kurzů se uskutečnilo 14 přednášek. Pro každou přednášku byly připraveny podrobné sylaby a poskytnuty posluchačům. Pro pořádání přednášek se velmi osvědčil velký Bakalův sál s kapacitou 300 míst, která bývala z větší části obsazena. První Akademii třetího věku v České republice založil dr. Květoslav Šipr v Přerově v roce 1983, později se také podílel na založení první Univerzity třetího věku v ČR (v roce 1985 při Lékařské fakultě Palackého univerzity v Olomouci). V roce 1990 dal podnět ke vzniku Univerzity třetího věku v Brně při Masarykově univerzitě. Brněnská akademie třetího věku navazuje na tyto tradice.

Exkurze do míst babických událostí

Pro posluchače kurzů Brněnské akademie třetího věku se v roce 2016 uskutečnila exkurze nazvaná Po stopách babických mučedníků. Její účastníci navštívili působiště kněží, u kterých byl zahájen proces blahořečení: P. Jana Buly (Rokytnice nad Rokytnou) a P. Václava Drboly (Babice). Účastníci exkurze si prohlédli také Pamětní síň Jana Buly v Lukově u Moravských Budějovic a historické památky v Třebíči (památku UNESCO židovské město a baziliku sv. Prokopa). Exkurze přispěla k bližšímu poznání významné kapitoly pronásledování církve.

Spokojený senior – KLAS z.s.

Od roku 2014 organizace Spokojený senior – KLAS, z.s. (dále jen spolek) přispívá ke zkvalitňování života seniorů, především v jejich přirozeném prostředí, podporuje důstojné a aktivně prožívané stáří, iniciuje budování veřejných služeb pro seniory, často v návaznosti na dobrou praxi v místě.

Hlavní činností organizace je zejména společensko-motivační a vzdělávací činnost, práce s dobrovolníky, metodická činnost, tvorba a šíření metodických materiálů a pomůcek, mezigenerační a místní spolupráce. V roce 2016 spolek realizoval celou řadu vzdělávacích programů pro seniory. Mezi pravidelné aktivity je možné zařadit kurzy angličtiny v různých stupních

pokročilosti, kurzy němčiny, oblíbený trénink paměti a nově zařazenou tzv. posilovnu paměti pro osoby trpící mírnou až střední formou Alzheimerovy choroby. Dále pak kurz zdravotního cvičení pro seniory a nově uzpůsobený kurz výuky na notebooku od A do Z. Pravidelně se také scházejí dvě skupiny KLAS KLUB AKTIVNÍCH SENIORŮ®, z nichž má každá 15 členů.

Novinkou druhého pololetí roku 2016 byla nabídka sociálně právního a právního poradenství pro seniory. Senioři se na organizaci mohli obrátit ve věci exekucí, darovacích smluv, s žádostí o vysvětlení procesu žádosti příspěvku na péči či informace o novém projektu sdíleného bydlení seniorů ve městě Brně.

Unikátní kurz „Mobilní počítačová učebna“ byl realizován ve čtyřech městech, a to ve Slavkově u Brna, v Jihlavě, ve Svitavách a v Kroměříži. Proběhl také vzdělávací kurz AKLAS pro nové animátory KLAS, kterého se zúčastnily tři nové animátorky z Brna.

Pro vedoucí seniorských skupin či jednotlivce, kteří pečují o osobu v seniorském věku, organizace realizovala jednodenní vzdělávací semináře na téma Hudba a tanec v seniorském věku, Zdravotní cvičení, Trénink paměti, Aranžování a První pomoc. Tyto kurzy byly realizovány převážně v Brně, dále v Jihlavě a ve Vážanech u Kroměříže.

Animátoři farních společenství seniorů se v červnu setkali na vzdělávacím semináři,

který byl zaměřen na trénink paměti hravou formou a na sdílení zkušeností. S tímto téma-tem tj. „Jak hravou formou trénovat paměť aneb společný čas prarodičů s vnoučaty“ zástupce spolku vystoupil na tradiční Diecézní pouti rodin ve Žďáru nad Sázavou. Spolek se také zapojil do tradiční akce Brněnské dny pro zdraví s ukázkovou lekcí Tréninku paměti aneb Rozcvička pro mozek, které se v září zúčastnilo dvacet pět seniorů.

Již stálou činností je poskytování supervizí animátorům KLAS. Podpora animátorů KLAS KLUB AKTIVNÍCH SENIORŮ® i animátorů farních společenství seniorů či jednotlivců pečujících o seniora v domácím prostředí je zajišťována formou distribuce metodických listů ZRNKO.

V roce 2016 spolek realizoval pětidenní pobyt pro seniory na Tálském mlýně (Žďár nad Sázavou) a týdenní pobyt pro prarodiče s vnoučaty (Kuklík).

Pod záštitou organizace se také pravidelně setkával tzv. Kabinet seniorů pod vedením RNDr. RTDr. Ing. Miroslava Krejčíře.

Na závěr roku spolek realizoval Den pro seniory ve spolupráci s Magistrátem města Brna. Nosné téma bylo Zdraví a bezpečnost seniorů. Program byl tvořen odbornými přednáškami Policie České republiky, oddělení tisku a prevence Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, dále nutričních terapeutek ze SZŠ a VOŠZ Merhautova Brno na téma Jak se správně stravovat v seniorském

věku. A na závěr vystoupila lektorka Mgr. Hana Filipová s přednáškou o důležitosti pohybu pro zdraví seniora. Program doplnil také vedoucí Archivu města Brna s přednáškou o historii sálu zastupitelstva, které město Brno pro realizaci akce poskytlo. Dne pro seniory se zúčastnilo 89 seniorů z Jihomoravského kraje.

Finanční zajištění organizace v roce 2016

V roce 2016 spolek hospodařil s kladným hospodářským výsledkem cca 12 tisíc Kč. Výnosy organizace byly zajišťovány zejména z dotací (72 %) a příjmy od klientů (26 %). Zbylé výnosy jsou tvořeny dary (1,5%) členskými příspěvky (0,5%).

Mezi největší projekty spolku patří podpora kurzů, ZRNKA a mobilní počítačové učebny

(MPSV, JMK a MMB OZ) v celkové výši 973 tis. Kč, dále dotace na realizaci sítě KLAS v městě Brně od MMB OZ ve výši 400 tis. Kč či od JMK 97,5 tis. Kč.

Program KLAS na Josefské je realizován taktéž za podpory MMB OZ, MMB OS a MČ Brno střed v celkové výši téměř 80 tis. Kč. Na poradenství jak sociálně právní, tak právní a pilotně realizovaný trénink paměti pro seniory s Alzheimerovou demencí spolek obdržel dotaci od MPSV ve výši 112 tis. Kč.

Personální zajištění organizace v roce 2016

Veškeré aktivity v roce 2016 připravoval a realizoval tým cca 20 zaměstnanců organizace a animátorů KLAS KLUB AKTIVNÍCH SENIORŮ®.

Péče o mládež

Jako každý rok, také v roce 2016 se konalo několik akcí pro mládež širšího charakteru s větším významem. Šlo o akce vícedenní i jednodenní, při kterých se setkávali mladí se svými vrstevníky, načerpali nové zkušenosti, smysluplným způsobem strávili volný čas a přenesli něco ze získaných poznatků do svého prostředí. V roce 2016 proběhly především tyto akce: XVI. ples mládeže Diecézního centra mládeže v Brně, Diecézní setkání mládeže s otcem biskupem, Světové dny mládeže v polském Krakově a Kefasfest v Dolních Kounicích.

Přehled hlavních aktivit Diecézního centra pro mládež v roce 2015

Ples mládeže

Dne 22. ledna 2016 proběhl již šestnáctý Ples mládeže. Konal se v Brně v sále Milosrdných bratří a byl zahájen mší v kostele sv. Leopolda. Plesu se zúčastnilo asi 170 mladých lidí. K tanci hrála kapela BUCH.

Diecézní setkání mládeže

Diecézní setkání mládeže s otcem biskupem se uskutečnilo jako každoročně v sobotu před Květnou nedělí. V roce 2016 to bylo 19. března.

Program již pětadvacátého Diecézního setkání mládeže s otcem biskupem Vojtěchem Cikrlem byl v právě probíhajícím Svatém roce milosrdenství zahájen v kostele sv. Jakuba kající bohoslužbou s možností slavení svátosti smíření. Na začátku odpoledního programu potom účastníci slavnostně prošli Svatou branou milosrdenství v katedrále na Petrově.

Mladí věřící, kterých se do Brna v posledních letech sjíždí kolem dvou tisíc, zde vyslechli katechezi otce biskupa a vybrali si z nabídky osmnácti přednášek a workshopů na různá témata (Křesťan a peníze, Věčné vztahy, Buen Camino! O umění, Jak slavit neděli a mnoho dalšího). Po obědě následoval pestrý program v katedrále, při kterém bylo předáno poselství Svatého otce mládeži. Vyvrcholením celého dne byla slavnostní pontifikální bohoslužba.

Kefasfest

Pátý ročník letního křesťanského hudebního festivalu Kefasfest se konal pod záštitou brněnského biskupa Vojtěcha Cikrleho v přírodním areálu torza kláštera v Dolních Kounicích od 24. do 26. června. Festivalu se zúčastnilo přibližně 350 návštěvníků.

Světový den mládeže v Krakově

Povzbuzení ve víře a osobní setkání s papežem Františkem mohli mladí lidé prožít na Světovém dni mládeže, který se uskutečnil v polském Krakově. Setkání proběhlo ve dnech 26.-31. července a navštívili jej také biskupové z téměř všech českých a moravských diecézí. Akci organizuje ve tříletém intervalu Sekce pro mládež České biskupské konference a Asociace křesťanských sdružení mládeže. Z brněnské diecéze se setkání zúčastnilo 1600 mladých lidí.

Do diecéze Tarnow (oblast Dębica) odjelo 20. července čtrnáct autobusů z brněnské diecéze, aby prožili Misijní týden v rámci předprogramu v polských diecézích.

Fórum mládeže

Ve dnech 21. až 23. října se v Osové Bítýšce konalo Fórum mládeže na téma „Evangelizace“, kterého se účastnilo 115 mladých lidí.

Další akce

Pouť ke Svaté bráně milosrdenství pro studenty se uskutečnila 25. října, začínala kající bohoslužbou, pokračovala průchodem Svatou branou a vyvrcholila mší svatou v katedrále.

V říjnu byl jako každý rok zahájen nový Kurz animátorů, na který se přihlásilo 50 mladých lidí.

Od září do června probíhali v Osově Bítýšce také Kurzy partnerství, které vedli manželé Vykydalovi z Centra pro rodinu a sociální péči.

V březnu vydalo Diecézní centrum mládeže vyhledávaný „Studentský diář“ pro školní rok 2016/2017 ve kterém jsou akce pro mladé lidi pořádané Diecézním centrem mládeže, Vysokoškolským katolickým hnutím a dalšími organizacemi.

Specifické formy pastorače

Pastorační služba v brněnských nemocnicích

V roce 2016 se duchovní služba v nemocnicích a sociálních ústavech brněnské diecéze rozvíjela v návaznosti na služby budované v předchozích letech. Služba volně navazuje na aktivity jednotlivých farností v ústavech na jejich územích a ve větších městech se více specializuje kvůli možnosti trvalé přítomnosti duchovních pracovníků v jednotlivých ústavech.

Kromě města Brna ještě ve dvou dalších místech existuje duchovní služba s pevným úvazkem nemocničního kaplana zajištěným smlouvou mezi církví a nemocnicí. Ve městě Brně slouží v nemocnicích a sociálních ústavech osm nemocničních kaplanů a kaplanek, a to v obou fakultních nemocnicích, v Masarykově onkologickém ústavu, ve Vojenské a Úrazové nemocnici, v Hospici svatě Alžběty a v Nemocnici milosrdných bratří. Téměř každodenní aktivity také probíhají v Psychiatrické léčebně. Mimo Brno je intenzivnější činnost rozvíjena v Domě léčby bolesti s hospicem svatého Josefa v Rajhradě u Brna a v Nemocnici TGM Hodonín.

Náplní činnosti kaplanů je především rozhovor s nemocnými, s personálem nemocnice a s příbuznými pacientů na hlubší lidská a duchovní témata. Z těchto rozhovorů pak individuálně vyplývá možnost modlitby, udílení svátostí, účast na bohoslužbě v nemocnici či zprostředkování kontaktů na jiné náboženské společnosti. Častých je ale také „jen“ několik kroků na společné cestě těžkého životního období v prostředí, kde v technické dokonalosti a zdravotnické profesionalitě (a někdy i neprofesionalitě) schází rozměr lidské blízkosti. Nemocniční kaplani mají teologické vzdělání, žijí konkrétním způsobem uprostřed církve, scházejí se k utváření podpůrného společenství a prodělávají specializované kurzy a před-

nášky pro svůj profesní růst. Tři kaplani ukončili loni postgraduální kurz na olomoucké teologické fakultě a další tři jej zahájili na pražské evangelické fakultě. Kontakt s jinými církvemi je důležitý i z praktického důvodu, protože duchovní služba v nemocnicích má naději na společenskou podporu jen v ekumenickém rozměru. Celá práce nemocničních kaplanů je proto zářimována dohodou o této službě mezi církvemi. Tato dohoda určuje jasná pravidla a standardy pro její vykonávání.

Součástí kaplanské služby je také organizace některých mimořádných duchovních setkání v nemocnicích (poutě, mikulášská nadílka), organizace vzdělávacích akcí pro zdravotníky (konference Zdravotník – křesťan, přednášky na Národním centru ošetřovatelství, vzdělávacích seminářích Milosrdných bratří atd.), vzdělávacích akcí pro nemocniční kaplany z naší země (celorepublikové setkání zdravotníků v květnu v Brně), vzdělávání pro dobrovolníky v duchovní službě nemocným z celé diecéze (lednové setkání dobrovolníků v Brně, které tvoří přesah specializované kaplanské služby směrem k běžné farní pastoraci) i účast na jednáních a řízení zastřešující kaplanské organizace - Katolické asociace nemocničních kaplanů.

Duchovní služba ve věznicích

V na území brněnské diecéze je pět věznic, v nichž působí vězeňští kaplani:

Vazební věznice a ústav pro výkon zabezpečovací detence Brno

Služba v této věznici je velmi specifická – díky režimu vazby, nemocnice, detence. Duchovní se většinou může věnovat jednotlivým záměrcům o duchovní službu.

Věznice Kuřim – ostrahová věznice

Kněz zde slouží mše svaté, zpovídá a připravuje na přijetí svátostí – vyučuje katechismus. Jáhen slouží bohoslužby slova, vede s odsouzenými pastorační rozhovory.

Věznice Břeclav

Kněz zde jednou za měsíc slouží mši a je k dispozici k individuálnímu udílení svátostí nebo duchovnímu rozhovoru.

Věznice Rapotice – dohledová věznice

Počtem odsouzených je tato věznice největší na území brněnské diecéze. Stejně jako v předchozích případech, i zde je příležitost k přijetí svátostí, individuálnímu duchovnímu vedení a vzdělávání.

Věznice Znojmo – dozorová věznice

Ve službě dobrovolníků zde působí kněz i jáhen, vedou bohoslužby, resp. bohoslužby slova, a jsou k dispozici k pastoračním rozhovorům.

Charita

Na základě hodnot křesťanské lásky k bližnímu a vědomí lidské důstojnosti nabízí Diecézní charita Brno (DCHB) pomocnou ruku lidem, kteří se sami o sebe nedokáží postarat, ať již v důsledku stáří, fyzického či duševního handicapu nebo nepříznivých sociálních podmínek. Charita zároveň usiluje, aby vůči lidskému utrpení a nouzi nezůstávala lhostejná celá společnost.

Diecézní charita Brno zajišťuje a poskytuje duchovní, sociální a zdravotní služby, organizuje humanitární a krizovou pomoc, provozuje služby v oblasti prarodinných aktivit za účelem prevence sociálního vyloučení a nežádoucích jevů v rodinných a partnerských vztazích.

Svou činnost DCHB realizuje prostřednictvím organizačních jednotek bez právní subjektivity. Organizační jednotky jsou Správa DCHB a Služby Brno, devět oblastních Charity a přes sto farních Charit.

DCHB působí na území brněnské diecéze, která pokrývá území Jihomoravského kraje, Kraje Vysočiny a část Českobudějovického kraje, kde provozuje sto padesát služeb, zaměstnává tisíc čtyřista pracovníků, spolupracuje s patnácti tisíci dobrovolníky, a ročně pomáhá více než padesáti

tisícům lidí v nouzi.

Finanční a hmotné prostředky DCHB získává zejména z kostelních sbírek, výnosů z hospodaření a majetku, výnosů z veřejných sbírek, z kulturních akcí, získává dary, odkazy a příspěvky poskytované tuzemskými a i zahraničními fyzickými a právníckými osobami, účelové dotace a příspěvky státních, územních a obecních úřadů i společenských organizací.

Zřizovatelem Diecézní charity Brno je Biskupství brněnské.

Více na <http://dchb.charita.cz/> nebo na www.facebook.com/Charita.Brno

Hospodaření Diecézní charity Brno v roce 2016

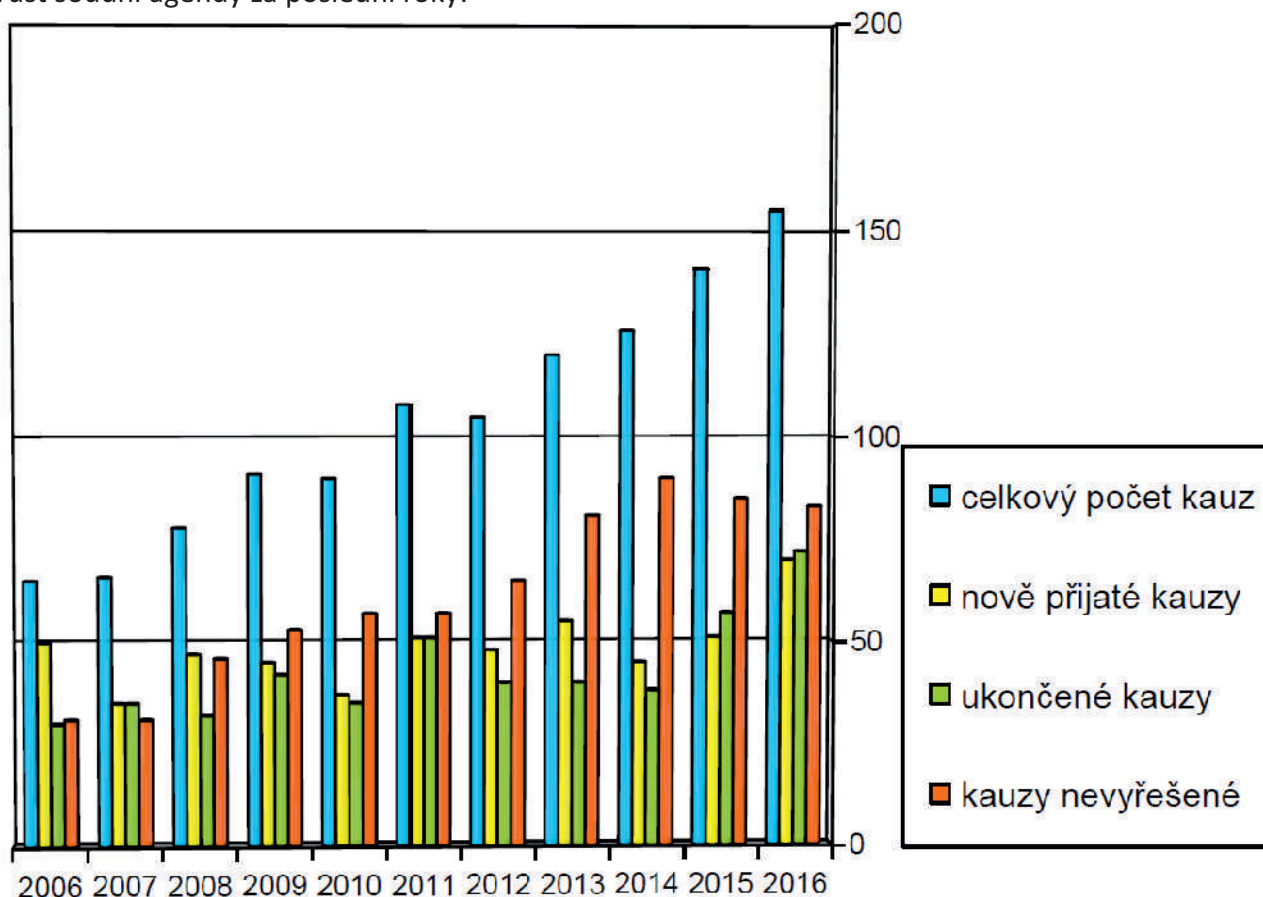
výnosy v Kč	
vlastní výkony a služby	103 154 400
tržby za služby od zdravotních pojišťoven	100 216 710
dotace od ministerstva a Rady vlády	140 149 370
dotace od krajů	49 515 090
dotace od obcí	56 502 150
ostatní dotace	18 292 170
sbírky, dary	21 554 830
ostatní	19 530 625
celkem	508 915 345

náklady v Kč	
osobní	373 331 848
ostatní	16 646 427
spotřeba materiálu, energie a pohonných hmot	54 347 654
služby	41 819 330
odpisy	19 800 517
celkem	505 945 776

Diecézní církevní soud a Akademie kanonického práva

V roce 2016 bylo u Diecézního církevního soudu v Brně projednáváno 155 různých kauz, z nichž 42 se zabývalo žalobami na platnost manželství. Z celkového počtu projednávaných kauz bylo ukončeno 72. Oproti předchozím rokům bylo vyřešeno největší množství kauz (o 15 více než v roce 2015; o 34 více než v roce 2014).

Nárůst soudní agendy za poslední roky:

Z dalších aktivit soudních pracovníků, lze zmínit postní duchovní obnovu (3/2016), účast na národním setkání soudních pracovníků v Hradci Králové (5/2016), aktivní účast na mezinárodním setkání kanonistů na symposiu kanonického práva ve Spišské Kapitule, kde měl jednu z vysoce odborných přednášek soudní vikář brněnského soudu (8/2016). Za významnou lze pokládat také návštěvu J. Em. Mons. Raymonda Lea Burkea, který při příležitosti přednášky na brněnské konferenci „Nejmenší z nás“ navštívil místní diecézní soud a setkal se s jeho pracovníky (10/2016). Aktuální počet pracovníků soudu je 74. V průběhu roku si zvýšilo odbornou kvalifikaci u soudu jedenáct z nich získáním titulu licenciátu na Katolické univerzitě Jana Pavla II. v Lublinu.

Činnost Akademie kanonického práva

Akademie kanonického práva, jejímž cílem je podporovat vzdělanost v oblasti kanonického práva, organizovala ve spolupráci s Katolickou univerzitou Jana Pavla II. v Lublinu čtyřleté postgraduální studium kanonického práva. Toto studium bylo ukončeno v červnu licenciátními zkouškami a v září promocií úspěšných 56 absolventů z České republiky a Slovenské republiky. Další ročník studia bude otevřen v závislosti na počtu zájemců. Přihlášky jsou již k dispozici na internetových stránkách: akademie.biskupstvi.cz. V květnu se konala Konference o Papežském institutu Jana Pavla II. pro studium manželství a rodiny. Tato konference vyústila v plodnou spolupráci Akademie kanonického práva s Papežským institutem Jana Pavla II., jejímž výsledkem bylo zahájení ročního kurzu Studia manželství a rodiny na Vranově u Brna v září 2016 pod vedením Papežského institutu.

V říjnu bylo po předchozí domluvě Akademie kanonického práva s Kongregací pro instituty zasvěceného života a společnosti apoštolského života zahájeno trimestrální dvouleté Studium aktuálních otázek zasvěceného života za podpory též kongregace. Obsahem tohoto studia jsou především kanonicko-právní témata a účastní se ho přibližně 60 zástupců společností zasvěceného a apoštolského života z České a Slovenské republiky, jakož i diecézních kněží, vyslaných zpravidla svými ordináři.

V průběhu roku vydala akademie několik odborných publikací:

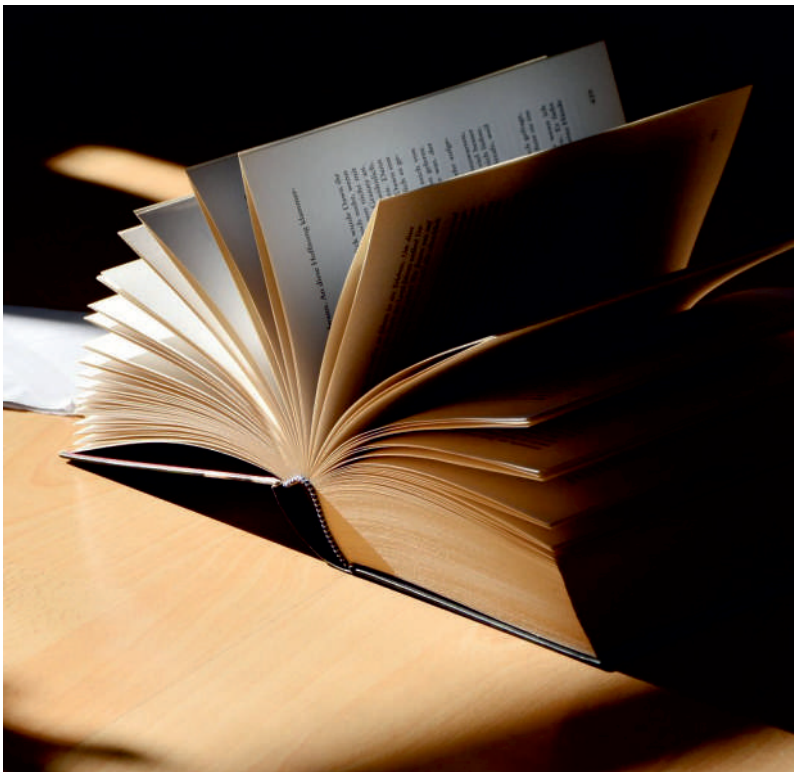
Adnotatio iurisprudentiae 1–2/2015 a 1–2/2016
(odborný časopis obsahující články předních kanonistů a překlady papežských promluv a vydaných norem)

Adnotatio iurisprudentiae Supplementum 2-
Akta II. symposia kanonického práva

Adnotatio iurisprudentiae Supplementum 3 –
Akta z konference o exorcismu

Gaudeamus (vzpomínková kniha z ukončeného studia kanonického práva, vydaná pro vnitřní potřebu akademie)

Reforma manželského procesu podle papeže Františka (průvodce pro aplikaci změn v kanonickém procesu)

Kultura a památky

Diecézní muzeum

Rok 2016 znamenal pro Diecézní muzeum vzhledem k převozu gotického deskového obrazu Madony z Veveří z Národní galerie v Praze do stálé brněnské expozice Vita Christi zásadní období. Muzeum zaznamenalo výrazný nárůst zájmu laické i odborné veřejnosti nejen o stálou expozici, ale o Diecézní muzeum obecně. Po sečtení všech návštěvníků, včetně mimořádných návštěv, vidělo obraz Madony z Veveří ve stálé expozici Diecézního muzea v roce 2016 cca devět tisíc příchozích. Mnozí z nich přicházeli nejen jako turisté, ale i jako poutníci, kterým byl po odborném výkladu poskytnut čas k osobnímu ztišení a modlitbě.

Stejně jako v předchozích letech se i v roce 2016 zapojilo Diecézní muzeum do Brněnské muzejní noci, která se tentokrát konala v sobotu 21. května. Vzhledem k očekávanému velkému zájmu o gotický deskový obraz Madony z Veveří bylo přistoupeno k regulovanému vstupu do stálé expozice se stanoveným symbolickým vstupným, přesto program v Diecézním muzeu a jeho přilehlém okolí navštívilo na 1.200 lidí.

Diecézní muzeum věnovalo tradičně svoji pozornost také dalším aktivitám, především pak

školním skupinám a jim připraveným vzdělávacím programům. V roce 2016 nabízelo muzeum sedm výukových programů, kterých se zúčastnilo celkem 626 dětí a studentů. Speciálně pro děti z prvního stupně základních škol nabídlo muzeum reprízu loňského úspěšného předvánočního programu Advent – připravujeme se na Vánoce, který navštívilo v devíti skupinách 191 dětí se svými pedagogy nejen z Brna, ale též z širokého okolí. Nejúspěšnějším programem byl tradičně školní program s názvem Tajemství Petrova následován zmíněným předvánočním programem. Dalších 3.630 návštěvníků v předem objednaných skupinách využilo nabídky komentovaných prohlídek katedrály a stálé expozice Vita Christi v různých kombinacích. Zde je patrný trojnásobný nárůst oproti roku 2015.

Pracovníci muzea připravili v roce 2016 k vydání publikaci „Procházka po brněnských kostelích pro nejmenší“. V rámci téhož projektu byly k provázení nejmladších pořízeny podle vzoru komiksových postav uvedené publikace loutky Petra a Miriam. (Tento projekt navazuje na předchozí úspěšnou publikaci „Procházka po Petrově pro nejmenší“.) Publikace připomíná dvanáct kostelů v centru Brna, je zde zmíněn i jeden dnes již

neexistující – kostel sv. Mikuláše původně stojící na náměstí Svobody.

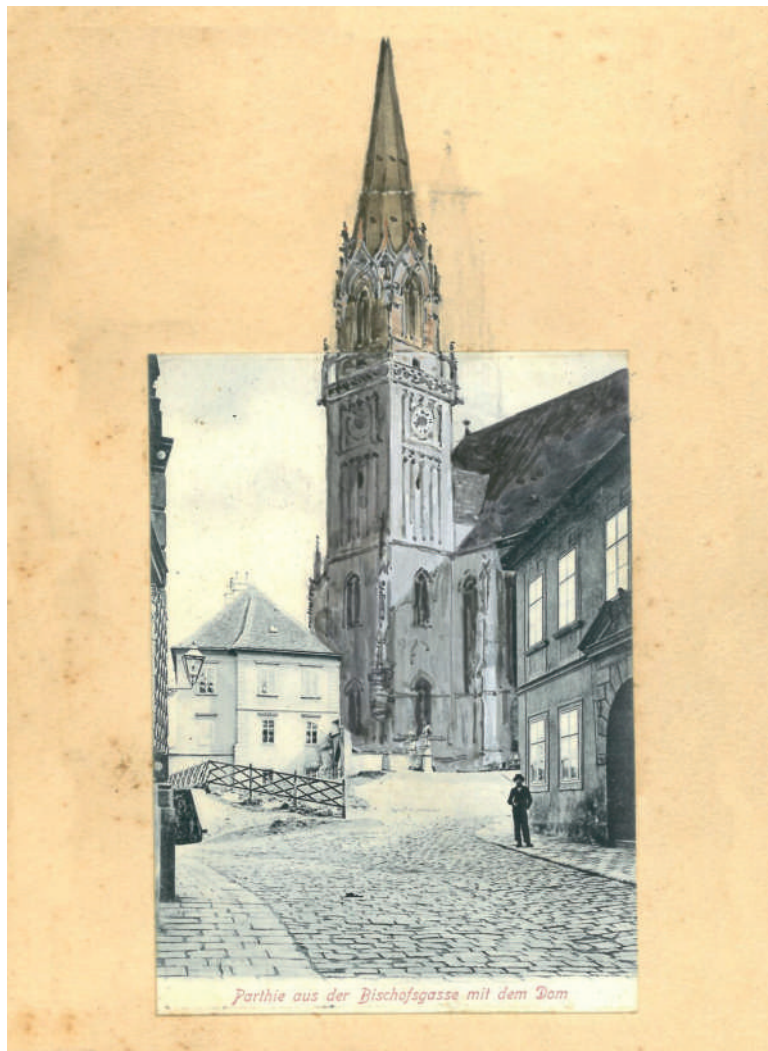
Doplňkovou a rozšiřující činností Diecézního muzea jsou po mnoho let tradiční drobné výstavy v salóncu. Tyto byly v letošním roce instalovány čtyři s celkovou návštěvností cca 2.500 hostů.

V rámci projektu Výstavy v tzv. Propité věži brněnské katedrály a v salóncu Diecézního muzea byla uspořádána též doprovodná výstava hlavní sezónní výstavy s názvem „Vzhůru k nebi popatř člověče!“, kterou navštívilo 582 osob. Celkem tedy Výstavy v tzv. Propité věži brněnské katedrály a v salóncu Diecézního muzea vidělo cca 3.000 zájemců z odborné i laické veřejnosti.

V průběhu celého roku 2016 zhlédlo stálou expozici Víta Christi 5.456 platících návštěvníků, informačním kontaktním centrem Petrov prošlo 14.171 turistů, z toho pracovníci muzea podali informace cca 900 zahraničních návštěvníků.

Hlavní sezónní výstavu s názvem „Super hanc Petram – brněnská katedrála na přelomu 19. a 20. století“ navštívilo v kryptě katedrály sv. Petra a Pavla 2.311 návštěvníků, dodatkovou výstavu „Karel IV. – sakrální architektura“, kterou uspořádalo muzeum ve spolupráci s FA VUT v Brně navštívilo 1.013 osob, nabízených vzdělávacích programů a ostatních hromadných akcí se zúčastnilo 8.116 osob. Celkem tedy pracovníci Diecézního muzea oslovili 31.067 návštěvníků areálu Petrov. Dalších asi 2.500

turistů zhlédlo výstavu Diecézního muzea „Mezi klíčem a mečem – kníže František kardinál z Ditrichštejna a jeho doba“, která byla v období března – květen instalována na zámku v Holešově v rámci oslav 440. výročí narození sv. Jana Sarkandera.

Knihovna Biskupství brněnského

Ve výběrovém řízení dotačního programu pro knihovny VISK 3 uspěla v roce 2016 Knihovna Biskupství brněnského se svou žádostí na projekt s názvem „KNIHOVNA BISKUPSTVÍ BRNĚNSKÉHO VSTUPUJE DO DOBY WEBOVÉ“. Jednalo se o vyřešení problému se zastaralým a neaktualizovaným knihovním programem KPwin, který neakceptoval katalogizaci knih podle nových pravidel RDA. Projekt umožnil přechod k webové aplikaci Tritius, kde Ministerstvo kultury hradilo 70 % nákladů, tedy částku 205 000 Kč.

S podporou dotace tak knihovna získala:

- Moderní knihovní systém založený na webových technologiích, možnost pracovat podle nových pravidel RDA a znovu se zapojit do zasílání záznamů do Souborného katalogu Národní knihovny.
- Webové připojení např. z depozitáře v Rajhradě, kde je uložena historická část fondů knihovny.
- Přehledný, atraktivní a pro čtenáře uživatelsky přívětivý katalog.
- Nový moderní počítač s tiskárnou pro tisk potvrzení o výpůjčkách a evidenčních lístků pro rezervace a objednávky.
- Notebook, který bude využíván k efektivní práci v depozitáři.

Jako každý rok i v roce 2016 obohatily knihovní fond nové knihy v hodnotě 6300 Kč, které byly získány zdarma z projektu Česká knihovna.

Zpracovaný knihovní fond

Do automatizovaného knihovnického systému KP-winSQL bylo v roce 2016 vloženo 828 přírůstků a po změně knihovního systému na Tritius to bylo 472 přírůstků. Celkem se tedy knižní fond na Kamenné rozrostl o 1300 knižních přírůstků. Nová místnost depozitáře v Rajhradě se dočkala své první knihovny, když do ní bylo na podzim 2016 uloženo 1282 knih oblátské knihovny z Břežan. Knihy prošly očištěním a ozářením proti plísním a parazitům a byly zkatalogizovány jako deponát farní knihovny Břežany. Celkem je ve fondu knihovny v ulici Kamenná i v depozitáři cca 75 000 knižních svazků.

Výpůjční proces

Ke konci roku 2016 bylo v databázi 264 čtenářů s platnou registrací a celkem bylo čtenářům půjčeno 3587 knih. Návštěvnost knihovny zůstala na podobné, či vyšší úrovni jako v roce 2015, kdy bylo evidováno celkem 1 400 čtenářských návštěv a 13 500 návštěv našeho elektronického katalogu.

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Výpůjčky celkem	3229	2893	3044	3964	3193	3715	3587

Nákupy nových knih a výběry poplatků

V roce 2016 pokračoval nákup nově vydávaných křesťansky zaměřených knih a časopisů, a to v přibližné hodnotě 46 000,- Kč. Od čtenářů bylo na registračních poplatcích a poplatcích za pozdní vrácení vybráno celkem 9 140 Kč.

Příjmy (v Kč) Knihovny Biskupství brněnského za rok 2016			
Měsíc	Registrační poplatky	Pokuty	Dary
Leden	700	400	0
Únor	800	320	500
Březen	600	210	0
Duben	500	200	0
Květen	100	250	0
Červen	250	240	0
Červenec	100	0	0
Srpen	800	0	0
Září	600	190	300
Říjen	800	375	0
Listopad	700	255	0
Prosinec	450	300	0
Celkem	6 400	2 740	800
Celkem za rok 2016	9 940		

Přednášky

Ve snaze o zviditelňování a zpřístupňování knihovny, jsou každý rok pro širokou veřejnost organizovány zajímavé přednášky či autorská čtení spojená s autogramiádou. Místem konání je příjemné prostředí sálu zapůjčeného od sester alžbětinek.

V úterý 10. května 2016 představil Mgr. Ing. Pavel Konzbul, Dr. zájemcům složité téma předávání víry dětem a dospívajícím. Svě dlouholeté zkušenosti z působení mezi mládeží na Biskupském gymnáziu zaznamenal v knize Jak mluvit s dospívajícími o víře, kterou si zde mohli příchozí koupit a požádat autora o autogram. Zanedlouho se P. Pavel Konzbul stal pomocným biskupem brněnské diecéze. Další zajímavou přednáškou, bylo 9. listopadu představení knihy S. L. D. Ing. Pavla Kopečka Projevy křesťanské liturgie v kulturní krajině.

Souborný katalog

V Souborném katalogu Národní knihovny, kam jsou zasílány záznamy knih Knihovny Biskupství brněnského, bylo ke konci roku 2016 obsaženo:

- 3 543 záznamů knih
- 134 záznamů periodik
- 1935 záznamů, které vlastní v ČR pouze knihovna Biskupství brněnského (především anglické teologické knihy)

V zasílání záznamů bude knihovna pokračovat s plánem zveřejnit tak informaci především o anglických teologických knihách. Podle údajů Národní knihovny většinu z nich čtenář najde v České republice jen v knihovně Biskupství brněnského.

Diecézní konzervátorské centrum

V roce 2016 pokračovalo Diecézní konzervátorské centrum (DKC) ve své hlavní činnosti, která spočívá ve zpracovávání evidence a v inventarizaci předmětů, v jejich specifikaci, v doplňování a upřesňování údajů u jednotlivých předmětů kulturní hodnoty ve farnostech a následném ukládání dat do informačního systému Diecézního konzervátorského centra. Do konce roku 2016 bylo zpracováno 49 033 nemovitých a movitých kulturních předmětů, které jsou ve vlastnictví či správě farností na území brněnské diecéze. Do fotografické databáze konzervátorského centra bylo vloženo 4 210 digitálních snímků.

Dále se pokračovalo v postupném převážení nejvíce ohrožených předmětů do depozitáře, v němž se v současné době nachází 2 855 předmětů. V roce 2016 bylo do depozitáře umístěno 418 předmětů, které před tím byly ošetřeny plynováním proti dřevokaznému hmyzu. Koncem roku pracovníci DKC provedli v depozitáři pravidelnou roční hloubkovou revizi, při které nebyly zjištěny žádné závažné nedostatky.

Diecézní konzervátorské centrum pomáhá při prezentaci a popularizaci uměleckých církevních předmětů, zajišťuje zapůjčování předmětů kulturní hodnoty na výstavy pořádané jinými subjekty v České republice i v zahraničí. Účelem je nejen prezentace, ale i vědecké zkoumání v rámci spolupráce s Muzeem umění v Olomouci, Národní

galerií v Praze, Muzeem Blanenska, Národním památkovým ústavem, územní památkovou správou v Kroměříži či v Telči, Zámkem Slavkov - Austerlitz ve Slavkově, atd. DKC spolupracovalo s Diecézním muzeem při přípravě výstav „Pietas urbis“ a „Na rozhraní epoch“ a při přípravě brožurky pro děti „Procházka po brněnských kostelích“. V rámci spolupráce s Moravskou galerií v Brně byly galerii opět prodlouženy dlouhodobé výpůjčky umělecko-historických předmětů. Nadační partnerství byla darována socha Panny Marie Lourdské, která byla umístěna do jeskyňky v Otevřené zahradě v Brně.

DKC pokračuje ve zprostředkovávání výpůjček potřebných sakrálních předmětů mezi farnostmi. DKC zaštiťuje i dary nevyužívaných sakrálních předmětů pro jiné farnosti. Bylo uzavřeno 32 darovacích smluv a 10 smluv o výpůjčce.

Na internetových stránkách biskupství byl také zprovozněn „e-shop“ tzv. „bazar“, do kterého je možné zadávat nabídky či poptávky jednotlivých farností týkající se liturgických předmětů.

DKC nadále spolupracuje s Akademií věd České republiky ve zpracovávání podkladů pro další díly publikací „Umělecké památky Moravy a Slezska“.

V roce 2016 byla farním úřadům v rámci majetkového narovnání mezi státem a církví vrácena dvě výtvarná díla: z Moravské galerie v Brně gotická freska Smrt Panny Marie, pocházející z bývalého kostela v Hustopečích, a z Národní

galerie v Praze obraz Madona z Veveří. Freska byla zapůjčena Moravské galerii v Brně, obraz Madony z Veveří se po dlouhých letech vrátil na Moravu a je vystavený v Diecézním muzeu v Brně.

DKC poskytuje také odborné konzultace farnostem ohledně oprav a údržby mobiliáře. Ve spolupráci s restaurátory a se Střední odbornou školou umění a designu a Vyšší odbornou školou v Brně zajišťuje diecézní konzervátorské centrum restaurování. Diecézní konzervátorské centrum samozřejmě pokračuje ve spolupráci s ostatními diecézními konzervátorskými centry, např. ve spolupráci s Biskupstvím českobudějovickým spolupracuje na badatelském projektu, který se týká liturgického textilu. Rovněž také spolupracuje s Policí České republiky při hledání ukradených předmětů.

V průběhu roku 2015 připravilo DKC podklady pro veletrh Regiontour 2016, který se konal ve dnech 14. až 17. ledna 2016 na výstavišti v Brně. Pracovníci DKC se každý rok veletrhu cestovního ruchu aktivně účastní.

V říjnu 2016 proběhlo na biskupství setkání s pracovníky Diozesansmuseums ze Sankt Pöltenu. Následně se uskutečnila reciproční návštěva pracovníků Diecézního konzervátorského centra a zástupců Rady pro liturgický prostor v diecézním muzeu v Sankt Pöltenu.

Neméně důležitou činností Diecézního konzervátorského centra je dohled nad studiem v cír-

kevních objektech, včetně povolování fotodokumentace. V průběhu roku 2016 bylo uděleno 35 povolení ke studiu. Z této činnosti získalo částku 3 300 Kč bez DPH a částku 9 750 Kč získaly farnosti.

Diecézní archiv

Diecézní archiv Biskupství brněnského zajišťuje ukládání archiválií vzniklých z působnosti Biskupství brněnského a právnických osob jím zřizovaných, jejich zpracování a zpřístupňování pro potřeby biskupství i veřejnosti. K 31. 12. 2016 spravoval archiv celkem 456 archivních fondů a sbírek o rozsahu 1432 bm, z toho zpracováno bylo 74,84 %. Přírůstky za rok 2016 činily 10,72 bm, z toho připadalo 2,56 bm na přírůstky výběrem archiválií mimo skartační řízení a 8,16 bm na přírůstky delimitací ze státních okresních archivů. Po přemanipulování činí výsledný přírůstek 6,34 bm. Pokračovalo také přebírání historických materiálů z jednotlivých farností a jejich postupná prvotní evidence.

Nejvýznamnější akcí roku se stalo zprovoznění nového archivního deponistáře. Přístavba čekala více než rok na dosažení spolehlivě příznivých klimatických podmínek. Stěhování archiválií bylo spojeno s celkovou reorganizací ukládacího systému tak, aby bylo dosaženo přehlednějšího uložení archivních fondů a sbírek s dostatečnou rezervou na budoucí přírůstky, i s dílčí revizí úplnosti stěhovaných archivních souborů.

V roce 2016 se úspěšně završila účast diecézního archivu na mezinárodním projektu Monasterium, jehož náplní je internetová prezentace středověkého a raně novověkého listinného materiálu. Na 300 zdigitalizovaných listin diecézního archivu bylo zpřístupněno na portále International Centre for Archival Research (ICARUS).

Zdárně pokračoval i projekt Databáze kněží brněnské diecéze, jehož cílem je dohledání základních životopisných údajů o kněžích brněnské diecéze od jejího založení až po dnešek. Shromáždění základního objemu dat bylo dílem několika prvních let, probíhající práce představují fázi jejich pečlivého zpřesňování. Zkušenosti z projektu byly představeny na semináři Nižší klérus mezi Tridentinem a osvícenstvím, pořádaném Filozofickou fakultou Ostravské univerzity. Událostí závěru roku se stalo zpracování nálezu historických dokumentů a pamětních předmětů, nalezených v makovici věže kostela sv. Josefa v Brně při rekonstrukci, kterou provádí Církev řeckokatolická.

V roce 2016 diecézní archiv zaznamenal zvýšený zájem badatelů o studium archiválií. Oproti minulému roku výrazně vzrostl počet badatelů (z 59 na 88), badatelských návštěv (z 99 na 153), vypracovaných rešerší a zodpovězených badatelských dotazů (z 210 na 241) i množství archiválií předložených badatelům k nahlédnutí (z 504 evidenčních jednotek na 911). Mezi badateli převažovali zájemci o dějiny jednotlivých farností a o regionální dějiny vůbec, stavební vývoj kostelů i drobnou sakrální architekturu, církevní hudbu, osobnosti veřejného života z řad kněží, častými tématy studia byly dějiny klášterů, perzekuce katolické církve v období totality, genealogie, objevovala se ale i témata méně obvyklá, jako kupř. historická meteorologie a dějiny přírodních katastrof. Archivní dokumenty sloužily pro potřeby Diecézního církevního soudu, nadále probíhalo dodatečné dohledávání dokladů k restitučním záležitostem.

Ze zvlášť pozoruhodných historických pramenů připravil archiv na letní měsíce roku 2016 výstavku „Zbožná putování na místa vzdálená i blízka“, již se připojil k akcím Mezinárodního dne archivů. Téma poutí návštěvníky zjevně zaujalo, takže komentované prohlídky se pravidelně stávaly příjemným sdílením vzpomínek a dojmů mezi účastníky. Kopie archivních materiálů posloužily také jako exponáty výstav pořádaných Diecézním muzeem a věnovaných stavebnímu vývoji brněnské katedrály („Super hanc petram – brněnská katedrála na přelomu 19. a 20. století“ a „Vzhůru k nebi popatř, člověče!“) Speciální exkurzi uspořádal archiv pro klienty Chráněného bydlení sv. Luisy.

Středisko pro liturgickou hudbu

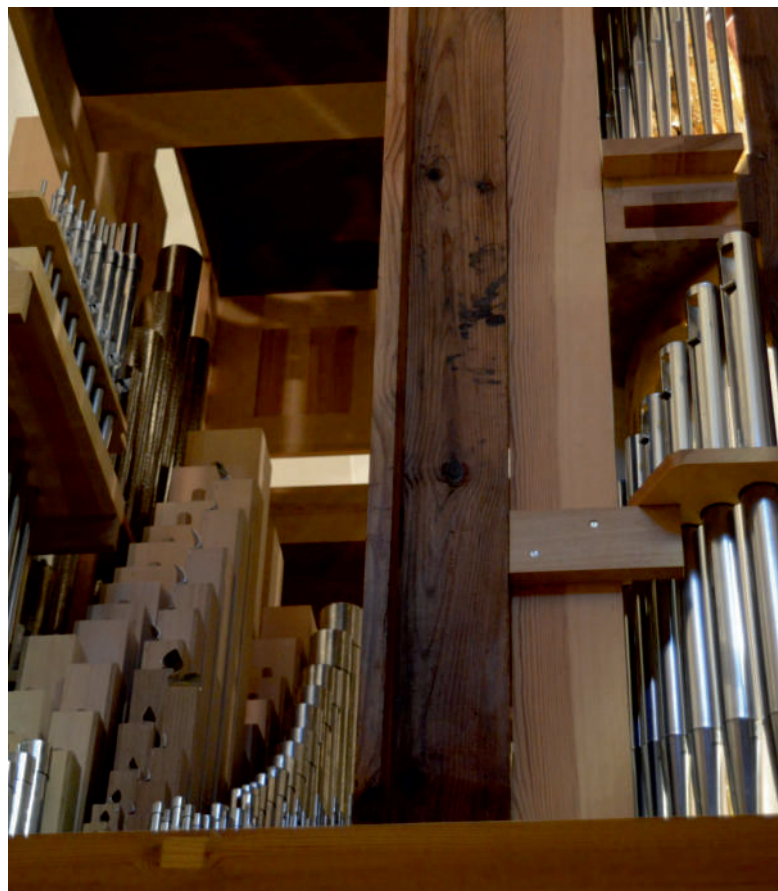
Hlavními body činnosti Střediska pro liturgickou hudbu (dále SLH) je péče o varhany a zvony v diecézi, povolování a dohled nad pořádáním koncertů duchovní hudby, které se konají v kostelích, spolupráce s institucemi, které mají co do činění s hudbou a hudbou duchovní, práce na hudebně-liturgických dokumentech a skladatelská činnost - jak vlastní (jako SLH), tak i pořádání různých skladatelských soutěží.

Varhany

V loňském roce uskutečnil diecézní organolog 43 výjezdů jak k nástrojům v kostelích, tak do varhanářských dílen. Prohlédl 34 nástrojů, na pěti z nich byly zahájeny (a v témže roce také dokončeny) varhanářské práce. Největší objem prací byl proveden na varhanách v kostele u sv. Tomáše v Brně. Troje varhany (i jednotlivé etapy) se kolaudovaly, sem patří i nástroje, na kterých probíhaly práce více let. Nejvyšší finanční obnos byl vynaložen právě na svatotomášské varhany, kde se loni na podzim začalo na nástroji pracovat. Na dalších pěti nástrojích práce pokračují, na třech se začalo pracovat, a osm varhanních projektů větších i drobnějších se připravuje.

Zvony

Dle informací diecézního kampanologa byly v roce 2016 vyrobeny a zavěšeny čtyři nové zvony, osm jich bylo prohlédnuto.

Koncerty

V roce 2016 prošlo agendou SLH hudbu 304 koncertů, o něco méně, než v roce 2015 (333 koncertů). Mezi nejobjemnější a programově nejkomplikovanější měsíce patří tradičně listopad a prosinec – období adventu a Vánoc, a pak také březzen, duben – doba postní a velikonoční.

SLH úzce spolupracuje s dramaturgy festivalů sídlících na území diecéze, které využívají posvátné prostory kostelů. Především se jedná o:

- Velikonoční festival duchovní hudby
- Concentus Moraviae
- Brněnský varhanní festival
- Bachův varhanní podzim
- Moravský podzim

Tato spolupráce pak tvoří samostatnou kapitolu práce SLH.

Repertoár nefestivalových koncertů, tedy jednotlivé koncerty pořádané farnostmi a prováděné spíše jednotlivci, menšími ansámby a neprofesionálními chrámovými sbory, je ustálený; různorodost se objevuje u mladších uskupení, která hledají mnohdy nové cesty a neoposlouchaný repertoár.

Liturgicko-hudební dokumenty

Vedoucí SLH je v současné době jmenovaný do presidia mezinárodní studijní společnosti Universa Laus (dále UL) a zároveň je jediným Čechem, který je jejím členem. Tato společnost byla založena v roce 1956 a od té doby se snaží o praktické začleňování závěrů II. vatikánského koncilu do hudebně-liturgické praxe. Každoročně se koná jeden kongres (s hudebně-vědnou, hudebně-liturgickou, a hudebně-praktickou náplní), který rozebírá a pracuje na zkvalitňování liturgické hudby, zejména ve vztahu ke slavicímu společenství věřících. V loňském roce se kongres konal v italské Gazzadě, připomínala se jeho padesátiletá historie a přínos pokoncilní liturgické hudbě; v roce 2017 se bude kongres konat

v paulánském klášteře ve Vranově u Brna. Bude to poprvé v historii Universa Laus, kdy se mezinárodní členská základna sejde v České republice.

Internetové prezentace

Biskupství brněnské provozuje ekumenický portál CirkevniTuristika.cz, iBohosluzby.cz, Nockostelu.cz a KrestanskeVanoce.cz, který v roce 2016 prezentoval na 8 000 kostelů a modliteben. Roční návštěvnost portálu dosahuje více než půl milionu návštěv.

www.CirkevniTuristika.cz

Aplikace nabízí na jednom místě přehled poutních míst a církevních památek i zajímavostí a propojuje křesťanské církevní památky s ostatními doprovodnými aktivitami, které přispívají k obnově duchovních, duševních i fyzických sil. Návštěvníci zde mohou vyhledávat cíle svých cest v části aplikace nazvané Poutní místa. Jednotlivá poutní místa zde kromě základních informací o historii a současnosti prezentují také přehled poutí, příp. duchovních cvičení, přehled pravidelných bohoslužeb, kontakty, návaznost na dopravu a informace o turistické oblasti, ve které se poutní místo nachází.

Ve dnech 14. až 17. ledna 2016 proběhl na brněnském výstavišti 25. mezinárodní veletrh turistických možností v regionech REGIONTOUR 2016. Stánek církevní a klášterní turistiky navštívilo několik tisíc návštěvníků. Největší zájem měli

návštěvníci o přehlednou brožuru poutních míst brněnské diecéze spolu s nabídkou pokojného zázemí na farách či v kláštrech, kde je možné najít prostor pro odpočinek a občerstvení. Návštěvníky zaujala také bohatá symbolika vystavené kopie obrazu Madony z Veveří. Přítomní řeholníci a kněží zaznamenali několik desítek zájemců o duchovní rozhovor.

www.iBohosluzby.cz

Aplikace umožňuje hledání kostela, sboru či modlitebny dle jeho názvu, názvu obce nebo části obce. Na stránce s informacemi o kostele je kromě přehledu bohoslužeb k dispozici seznam nejbližších kostelů, zařazení kostela, sboru či modlitebny k příslušné církvi, mapa okolí kostela, textové a obrazové informace o kostele, kontaktní údaje, GPS souřadnice a případně odkaz na webovou stránku farnosti či sboru. Funkce podrobného hledání nabízí vyhledání časů nejbližších bohoslužeb dle času a místa a filtrování dle zadané církve. Aplikaci doplňuje v příslušných liturgických obdobích aktuální přehled vánočních a velikonočních bohoslužeb. Od roku 2016 je k dispozici zdarma ke stažení také aplikace iBohoslužby pro mobilní telefony.

www.nockostelu.cz

Internetová stránka slouží návštěvníkům Noci kostelů. Svůj program Noci kostelů zde každoročně prezentuje více než 1 400 kostelů a modliteben. K dispozici jsou také informace o kostele, časy bohoslužeb, možnost naplánovat si návštěvy programů pomocí aplikace Moje Noc kostelů, zobrazování nejbližších deseti kostelů, ve kterých probíhá program Noci kostelů. Od roku 2014 je k dispozici také mobilní web pro uživatele chytrých telefonů a dalších mobilních zařízení.

10.06.16 **NOC KOSTELŮ**

*Jeho brány
zůstanou ve dne otevřené.*

NOC
tam už nebude.

Srov. Zj 21,25

WWW.NOCKOSTELU.CZ

www.KrestanskeVanoce.cz

Základní myšlenkou internetové prezentace „Křesťanské Vánoce“ je přiblížit co nejširší veřejnosti duchovní poselství křesťanských Vánoc a formou internetového přehledu adventních a vánočních programů prezentovat možnost navštívit betlémy a tematické programy, které nabízejí během adventní a vánoční doby křesťanské farnosti a sbory.

<http://kanonizace.biskupstvi.cz>

Internetové stránky Kanonizačního řízení Služebníků Božích P. Jana Buly a P. Václava Drboly informují o jejich beatifikačním procesu. Oba kněží brněnské diecéze byli nezákonně popraveni ve spojitosti s tzv. babickou kauzou v padesátých letech minulého století. Web nabízí stručné informace o jejich životních osudech a o postupu beatifikačního řízení. Součástí je také fotogalerie tvořená dobovými snímky a fotografiemi z akcí pořádaných v souvislosti s probíhající kauzou. Zveřejňovány jsou také vzkazy a dotazy napsané návštěvníky stránek. Vzhledem k zaznamenanému zájmu ze zahraničí mají stránky také anglickou, italskou, německou, polskou a španělskou mutaci.

www.bioetika.cz

Internetový časopis Bioetika nabízí nejvýznamnější články otištěné ve stejnojmenném čtvrtletníku vydávaném občanským sdružením Hippokrates. V současnosti jsou internetové stránky Bioetika využívány především pro kontakt s posluchači Brněnské akademie třetího věku a pro informaci o aktivitách Institutu pro odpovědné rodičovství. Na web Bioetika je možno také zasílat dotazy z oblasti bioetiky, na které tazatelé dostávají odpovědi formou individuálních elektro-nických dopisů.

<http://www.kefasfest.cz>

Křesťanský hudební festival Kefasfest nabízí každoročně v prvních dnech letních prázdnin v místě bývalého kláštera Rosa coeli v Dolních Kounicích prostor pro kvalitní domácí i zahraniční hudbu, divadlo a kulturu. V různorodosti hudebních a divadelních žánrů chce představit moderní křesťanskou kulturu a její radostné poselství.

www.vezmiacti.cz

Prostřednictvím těchto webových stránek realizuje Pastorační středisko diecézní biblický program Vezmi a čti. Jeho součástí je projekt Týden s Božím slovem, tříletý cyklus nedělních liturgických čtení, jejich výkladů a tematických doprovodných textů. Projekt byl zahájen v roce 2009 a může být využit jako příprava k bohoslužbě slova pro jednotlivé neděle a chce být i podporou četby Bible. Stránky informují také o tematických akcích a nabídkách.

www.spokojenysenior-klas.cz

Elektronický čtvrtletník pro seniory – ZRNKO slouží vedoucím farních společenství seniorů, seniorům samotným i rodinám o seniory pečujícím. Nabízí rozhovory se zajímavými lidmi, témata pro povídání, příklady dobré praxe i listy k trénování paměti, psychomotoriky a psychohygiény. Jednotlivé rubriky navazují na každodenní život seniorů v praxi.

Aktivita pastoračních a vzdělávacích center Biskupství brněnského jsou prezentovány na samostatných webových stránkách (viz str. 67: „Základní kontakty“)

Stavební akce

Činnost stavebního oddělení (SO) Biskupství brněnského se zaměřuje na přípravu a realizaci staveb, včetně památek, které jsou ve vlastnictví biskupství nebo farností brněnské diecéze. SO zajišťuje styk s příslušnými orgány ve stavebních činnostech, dotacích a veřejných zakázkách. Jedná s orgány státní správy a samosprávou, s ostatními úřady a institucemi ve stavební a památkové sféře. Provádí kontroly a odborné konzultace při kontrole cenových nabídek, rozpočtů, veřejných zakázek a projektů. Věnuje se přípravě a administraci žádostí o dotace, u některých akcí i projekční činnosti, a též zabezpečuje technický dozor investora.

Celkově se v roce 2016 realizovalo 296 stavebních oprav a investic za 146 mil. Kč, z toho se podařilo pokrýt téměř 91 mil. Kč z dotací, nadačních příspěvků a darů. Přímo v terénu ve farnostech brněnské diecéze působí 15 techniků, kteří se věnují stavbám v rámci jednoho nebo dvou děkanství.

Výběr ze stavebních akcí v roce 2016

- Novostavba MŠ Jabula v Moravských Budějovicích.
- Rekonstrukce RD Hutařova 8a v Brně.
- Oprava ohradní zdi areálu kláštera Rosa coeli v Dolních Kounicích.
- Restaurování oltáře Čtrnácti svatých pomocníků v kostele Jména Panny Marie ve Křtinách - pokračování.
- Obnova fasády, repase oken a dveří kostela sv. Vavřince v Hodoníně.
- Restaurování varhan od Ignáce Floriána Casparadese v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Rancířově.
- Oprava fasády věže kostela sv. Václava v Mikulově.
- Rekonstrukce klubovny a přísálí kostela sv. Václava a Anežky České v Hustopečích u Brna.
- Výměna oken na faře v Břeclavi.
- Odvedení dešťových vod a obnova fasády kostela sv. Maří Magdalény v Olešné.
- Zateplení a rekonstrukce farní školičky v Boskovicích.
- Oprava fasády a restaurování kamenných prvků presbytáře kostela sv. Mikuláše ve Znojmě – I. etapa

Dotace z evropských fondů

Stavební oddělení se podílelo na úspěšném získání dotace z IROP (evropské fondy) na obnovu poutního kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře ve Žďáru nad Sázavou. Dále probíhala příprava projektů a žádostí na další národní kulturní památky (Doubravník – kostel Povýšení sv. Kříže, Předklášteří – kostel Nanebevzetí Panny Marie v areálu kláštera Porta coeli, Jaroměřice nad Rokytnou – kostel sv. Markéty, NKP Petrov zahrady) a na projektu a žádosti rekonstrukce a přístavby Katolického gymnázia v Třebíči.

Spolupráce s fakultou architektury

Díky spolupráce s Fakultou architektury VUT v Brně zpracovali studenti diplomové práce zaměřené i na církevní objekty. V červnu proběhla prezentace projektů v barokním konventu Rosa coeli v Dolních Kounicích.

Další informace na www.stavebni.biskupstvi.cz

Zdroje financování

Dotace	
Evropská unie / Norský fond	3 862 916
Státní zemědělský investiční fond / Státní fond životního prostředí	1 425 850
Ministerstvo kultury	36 144 000
kraje	24 361 042
obce	17 357 371

Příspěvek na potřeby diecéze

Příspěvek na potřeby diecéze je projevem vzájemné solidarity a přináležitosti k diecézi. Jedná se o jednu z forem, kterou se farnosti a věřící podílejí na finančním zajištění života diecéze. Největší výdaj v roce 2016 byl použit na dorovnání výpadku příspěvku od státu na mzdy duchovních. Dále jsou z příspěvku hrazeny pastorační aktivity diecézního významu a zajištění technického a ekonomického servisu farnostem.

Výše příspěvku farnosti na potřeby diecéze byla v roce 2016 stanovena částkou 280 Kč za rok za každou dospělou osobou ve farnosti podle sčítání účastníků bohoslužeb a procenty z hospodaření s farním majetkem.

Příspěvek na potřeby brněnské diecéze 2016 v Kč			
Příjmy		k 31.12.2016	od 1.1.do 30.6.2017
Převod zůstatku		---	2 016 184
Příjmy		19 135 553	1 985 300
Celkem		19 135 553	4 001 484

Výdaje	Rozpočet	k 31.12.2016	od 1.1.do 30.6.2017
Pastorační středisko	500 000	500 000	
Diecézní pouť rodin, Žďár nad Sázavou	30 000	30 000	
Prostředky na dorovnání mezd duchovních	7 750 000	7 750 000	
Diecézní konzervátorské centrum	50 000	50 000	
Středisko pro liturgickou hudbu	50 000	50 000	

TV Noe	400 000	400 000	
Signály.cz	50 000	50 000	
Rádio Proglas	400 000	400 000	
Katechetické centrum	400 000	400 000	
Diecézní centrum mládeže	600 000	600 000	
Podpora salesiánských misí v Bulharsku	70 000	70 000	
Papežská kolej Nepomucenum	100 000	100 000	
Časopis Tarsitius, časopis IN	50 000	50 000	
Noc kostelů	20 000	20 000	
Křesťanské Vánoce	20 000	20 000	
Časopis Nezbeda	50 000	50 000	
Bethesda	200 000	200 000	
Finanční pomoc malým farnostem na stavební práce	800 000	667 000	133 000
Duchovní služba v nemocnicích	100 000	100 000	
Technici stavebních investic	1 700 000	1 700 000	
Děkanátní účetní	1 700 000	1 700 000	
Diecézní církevní soud	100 000	100 000	
Zúčtování fondu k 31. 12. 2016		15 007 000	133 000

Biskupské gymnázium Brno	500 000		
Rekonstrukce sport. areálu na ul. Lerchova Brno	1 500 000		1 500 000
Centrum pro rodinu a sociální péči	2 000 000		2 000 000
Katolické gymnázium Třebíč	1 500 000	1 322 369	177 631
MŠ Jabula, Moravské Budějovice	320 000	320 000	
Pastorační projekty farností	250 000	250 000	
Světové setkání mládeže	270 000	200 000	
Služba ve věznicích	20 000	20 000	
Celkem	21 500 000	17 119 369	3 810 631

Zůstatek fondu		k 31.12.2016	od 1.1 do 30.5.2017
Celkem		2 016 184	190 853

PULS

Fond na podporu kněží a pastorače

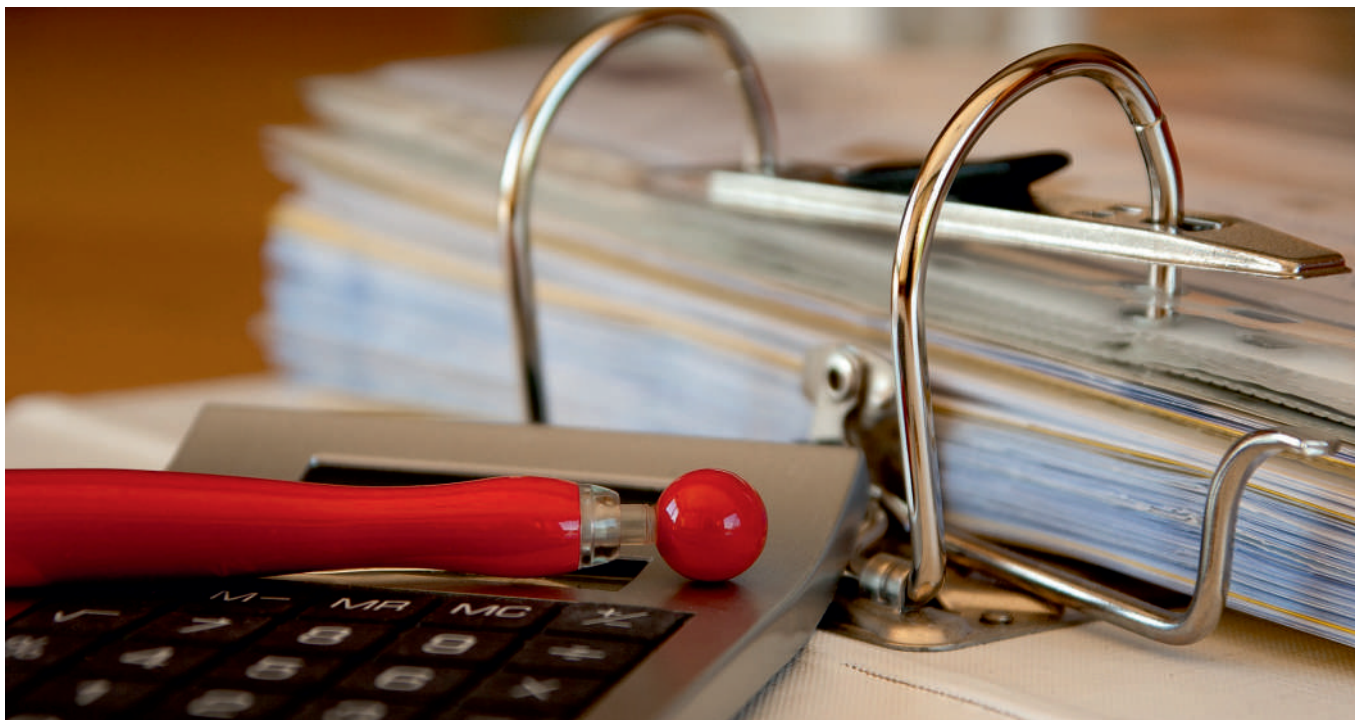
PULS - Fond na podporu kněží a pastorače brněnské diecéze

Fond byl zřízen 1. srpna.2016 jako organizační složka brněnského biskupství, bez vlastní právní subjektivity. Řízením fondu podle biskupem schválených stanov je pověřen správce fondu se správní radou. Hlavním cílem fondu je podporovat dobrovolné dárcovství a vytvořit „velkou rodinu malých dárců“, kterým záleží na životě diecéze a chtějí ji jako donátoři podporovat svými dary.

Za tímto účelem byla vytvořena internetová prezentace fond.biskupstvi.cz. Osobní prezentaci donátorství zajišťuje správce fondu v rámci návštěv farností.

Hospodaření brněnské diecéze

Hlavním zdrojem výnosů Biskupství brněnského byl příspěvek státu podle § 17 zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi, ve výši 147,3 mil. Kč.

Věřící a dobrodinci se sbírkami a dary podíleli na celkových příjmech brněnské diecéze ve výši 33,9 %, tj. 163,5 mil. Kč.

Příjmy z hospodaření s majetkem a z ostatních hospodářských činností biskupství, kapitul a farností byly ve výši 10,8 %, tj. 52,3 mil. Kč.

Nejvyšší položkou v nákladech Biskupství brněnského byly výdaje na mzdy a sociální a zdravotní pojištění, které činily 132,9 mil. Kč; nejvyšší položkou v nákladech farností byly opravy movitého a nemovitého majetku ve výši 118,1 mil. Kč

Výnosy v Kč	Biskupství brněnské	farnosti, kapituly
Tržby za vlastní výrobky	2 248 000	0
Tržby z prodeje služeb	12 320 000	36 239 000
Tržby za prodané zboží	1 477 000	0
Změna stavu zásob	97 000	0
Aktivace vnitroorganizačních služeb	67 000	0
Úroky	847 000	276 000
Kursově zisky	1 000	0
Zúčtování fondu - Příspěvek na potřeby diecéze	15 007 000	0
Zúčtování fondů - ostatní	328 000	11 448 000
Ostatní výnosy	2 921 000	125 775 000
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	44 000	15 030 000
Tržby z prodeje materiálu	7 000	177 000
Příspěvek na podporu činnosti	147 313 000	0
Dary	2 059 000	32 754 000
Provozní dotace	1 560 000	75 109 000
celkem	186 296 000	296 808 000

Náklady v Kč	Biskupství brněnské	farnosti, kapituly
Spotřeba materiálu, energie a neskladovaných dodávek	6 337 000	44 146 000
Prodané zboží	1 102 000	397 000
Opravy a udržování	5 475 000	118 080 000
Cestovné	752 000	337 000
Reprezentace	421 000	98 000
Ostatní služby	5 559 000	10 413 000
Mzdové náklady	99 575 000	3 724 000
Zákonné sociální pojištění	33 361 000	739 000
Zákonné sociální náklady	496 000	10 000
Ostatní sociální náklady	1 070 000	25 000
Daně a poplatky	738 000	2 554 000
Kurzové ztráty	20 000	0
Dary	13 163 000	39 469 000
Ostatní náklady	1 634 000	13 281 000
Odpisy dlouhodobého majetku	12 603 000	23 457 000
Prodaný dlouhodobý majetek	7 000	1 483 000

Opravné položky	3 000 000	341 000
Členské příspěvky	7 000	2 000
celkem	185 320 000	258 556 000
Výsledek hospodaření	976 000	38 252 000

Diecézní sbírky	částka v Kč
haléř sv. Petra	3 417 953
na Světový den mládeže v Krakově	2 187 239
Boží hrob	378 724
na pomoc trpícím na Ukrajině	3 276 457
na charitativní účely	2 441 299
na bohoslovce	2 655 537
na misie	4 602 170
celkem	18 959 379

Základní kontakty

Biskupství brněnské

Petrov 8, 601 43 Brno
Tel.: +420 533 033 111
Fax: + 420 543 237 042
e-mail: brno@biskupstvi.cz
<http://www.biskupstvi.cz>

Knihovna Biskupství brněnského

Kamenná 36, 639 00 Brno
Tel.: +420 543 331 406
e-mail: knihovna@biskupstvi.cz
<http://knihovna.biskupstvi.cz>

Pastorační středisko brněnské diecéze

Petrov 5, 602 00 Brno
Tel.: +420 533 033 136
e-mail: pastoracnistredisko@biskupstvi.cz
<http://pastorace.biskupstvi.cz>

Diecézní archiv

Odbojářů 803, 664 61 Rajhrad
Tel.: + 420 530 506 873
e-mail: archiv.brno@biskupstvi.cz

Diecézní církevní soud

Petrov 4, 602 00 Brno
Tel.: +420 233 033 213
e-mail: cirkevnisoud.brno@biskupstvi.cz
<http://cirkevnisoud.biskupstvi.cz>

Diecézní katechetické centrum

Petrov 4, 602 00 Brno
Tel.: +420 533 033 127
e-mail: kc.brno@biskupstvi.cz
<http://www.biskupstvi.cz/kc>

Centrum pro rodinu a sociální péči

Biskupská 7, 602 00 Brno
Tel.: +420 542 217 464
e-mail: info@crsp.cz
<http://www.crsp.cz>

Diecézní centrum mládeže

Petrov 6, 602 00 Brno
Tel.: +420 533 033 129
e-mail: dcm.brno@biskupstvi.cz
<http://dcm.biskupstvi.cz>

Manželská a rodinná poradna Bethesda

Starobrněnská 7, 602 00 Brno
tel.: +420 542 214 547, +420 542 212 430
e-mail: bethesda@volny.cz

Diecézní centrum života mládeže

594 53 Osová Bítýška 1
Tel.: +420 777 632 595
e-mail: dcm.bityska@biskupstvi.cz
<http://dcm.biskupstvi.cz>

Středisko pro liturgickou hudbu

Smetanova 14, 602 00 Brno
Tel.: +420 549 251 008
e-mail: slh@biskupstvi.cz

Diecézní muzeum

Petrov 1, 602 00 Brno
Tel.: +420 731 404 000
e-mail: petrov@petrovinfo.cz
<http://www.petrovinfo.cz>

Diecézní charita Brno

tř. Kpt. Jaroše 9, 602 00 Brno
Tel.: +420 545 426 610
e-mail: dchbrno@charita.cz
<http://www.dchb.charita.cz>

Biskupství brněnské
Výroční zpráva 2016

Fotografie na titulní straně: Petra Dolíhalová
Další fotografie: Vít Kobza, archiv Biskupství brněnského
a archivy jednotlivých středisek a center
Texty: kolektiv autorů
Editor: Martina Jandlová
Grafické zpracování: Petra Dolíhalová
Neprošlo redakční ani jazykovou úpravou

V roce 2017
vydalo © Biskupství brněnské
Petrov 8, CZ-601 43, Brno